

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

„HRVATSKE POŠTE“ D.O.O. MOSTAR

2023.

Broj: 01-02-09-11-4-2972-4/23

Sarajevo, juni 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	4
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	15
5.1	Izrada i donošenje plana poslovanja.....	15
5.2	Izvještavanje.....	16
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	16
6.1	BILANS USPJEDA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD	16
6.1.1	Prihodi	16
6.1.1.1	Prihodi iz ugovora sa kupcima	16
6.1.1.1	Ostali prihodi i dobici	18
6.1.2	Rashodi	18
6.1.2.1	Poslovni rashodi	18
6.1.2.2	Nabavna vrijednost prodate robe	18
6.1.2.3	Troškovi sirovina i materijala	18
6.1.2.4	Troškovi energije i goriva	18
6.1.2.5	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja..	19
6.1.2.6	Amortizacija.....	21
6.1.2.7	Troškovi primljenih usluga	21
6.1.2.8	Ostali poslovni rashodi i troškovi	22
6.1.2.9	Ostali rashodi i gubici	23
6.1.3	Finansijski rezultat.....	24
6.2	BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA	24
6.2.1	Dugoročna imovina.....	24
6.2.1.1	Nekretnine, postrojenja i oprema	24
6.2.1.2	Imovina s pravom korištenja	26
6.2.1.3	Nematerijalna imovina	26
6.2.2	Kratkoročna imovina.....	27
6.2.2.1	Zalihе.....	27
6.2.2.2	Potraživanja od kupaca	28
6.2.2.3	Novac i novčani ekvivalenti	29
6.2.3	Kapital	30
6.2.4	Obaveze	30
6.2.4.1	Dugoročne obaveze	30
6.2.4.2	Kratkoročne obaveze	32
6.2.5	Popis imovine i obaveza	32
6.3	IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA	33
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	33
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	33
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	33
8.	JAVNE NABAVKE	33
9.	OSTALI NALAZI	35
9.1	Sudski sporovi	35
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	36
V.	PRILOZI	40
1.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	40
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	40

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja „Hrvatske poše“ d.o.o. Mostar (u dalnjem tekstu: **Društvo**), koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2023. godine, Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period od 1. 1. 2023. do 31. 12. 2023. godine, Izvještaj o tokovima gotovine – Izvještaj o gotovinskim tokovima na dan 31. 12. 2023. godine, Izvještaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2023. godine, te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2023. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primjenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Društvo ne raspolaže dokumentacijom o vlasništvu za veći broj nekretnina koje se vode kao osnovna sredstva u knjigovodstvenim evidencijama na 31. 12. 2023. godine. Prema prezentiranoj Analizi imovinsko-pravnog stanja nekretnina, od ukupno 74 nekretnine samo njih 19 je u 1/1 vlasništvu Društva, 30 je u suvlasništvu s drugim subjektima, sedam je upisano na HPT Mostar i za njih se vode pravne radnje uknjižbe, a 18 se vodi kao vlasništvo drugih subjekata (pravna i fizička lica, lokalne samouprave) i nije izgledno da će u skorijem roku doći do njihovog uknjiženja ili ne postoje dokazi ni pravni osnov za uknjiženje (tačka 6.2.1.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima. Utvrđili smo da su sljedeća pitanja ključna, koja treba objaviti u našem izvještaju:

- **Priznavanje prihoda**

Društvo je na 31. 12. 2023. godine iskazalo prihode od ugovora s kupcima u iznosu od 32.325.138 KM. Oni predstavljaju prihode osnovne djelatnosti. Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju kada je vjerovatno da će ekonomske koristi pritjecati i kada se koristi mogu pouzdano izmjeriti, te se oni priznaju kada Društvo ispunji obavezu izvršenja koja je definisana ugovorom, odnosno kada se kontrola nad dobrom ili uslugom prenese sa prodavca na kupca. Usmjerili smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su postoji značajan rizik od priznavanja prihoda od pružanja poštanskih usluga i drugih usluga koje Društvo pruža u okviru obavljanja svoje djelatnosti kao i rizik iskazivanja prihoda u periodu u kojem su nastali.

Također, prihodi predstavljaju ključno pitanje revizije iz razloga što postoji veliki broj korisnika usluga, kao i da se korisnicima pruža jedna ili više usluga zbog čega postoji rizik od pravilnog evidentiranja prihoda vezanog za pruženu uslugu.

Navedeno pridonosi složenosti prosudbi koje Uprava mora donijeti vezano za utvrđivanje odgovarajućeg računovodstvenog tretmana za takva plaćanja.

Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje testiranjem na bazi uzorka. Cilj je bio uveriti se da li su prihodi priznati u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Naše revizijske procedure, između ostalih, uključivale su:

- razmatranje usklađenosti računovodstvene politike Društva sa zahtjevima primjenjivih standarda finansijskog izvještavanja;
- testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;
- pribavljanje uzorka izlaznih računa kako bismo uporedili postojanje i tačnost ukupnog neto iznosa računa (uključujući i rabate) sa specifikacijom izvršenih usluga i knjiženjem u glavnoj knjizi.
- provjeru ima li evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- na uzorku potraživanja, uvid u izvode otvorenih stavki prema kupcima na datum bilansa, kao i preispitivanje značajnih razlika između zaprimljenih izvoda otvorenih stavki i evidencija Društva kroz pregled ugovora s kupcima, računa i knjižnih odobrenja.
- procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima vezanih za ispunjenje uslova postojanja ugovora s kupcem, u skladu sa zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja;
- testiranje obračuna pruženih usluga u skladu sa Cjenovnikom i zaključenim ugovorima sa kupcima.

Na osnovu prikupljenih dokaza, nismo identificirali značajnije nalaze u odnosu na tačnost evidentiranja prihoda u skladu sa Cjenovnikom i ugovorima, te smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Društva za godinu završenu 31. 12. 2023. revidirao je Address d.o.o. Sarajevo, koji je izrazio nemodifikovano mišljenje o tim finansijskim izvještajima 8. 3. 2024. godine.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenošći korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja „**Hrvatske pošte**“ d.o.o. Mostar za 2023. godinu izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- Pravilnikom o radu, organizacijskoj strukturi i sistematizaciji radnih mjeseta utvrđen je samo broj radnih mjeseta, ali ne i potreban broj izvršilaca, što nije u skladu sa članom 118. Zakona o radu. Društvo je Pravilnikom utvrdilo 182 radna mjeseta, a na 31. 12. 2023. godine bilo je zaposleno 710 izvršilaca. S obzirom na to da nije utvrđen ukupan broj zaposlenika, ne može se utvrditi stvarno potreban broj izvršilaca, niti adekvatno planirati prijem zaposlenika (tačka 4. Izvještaja);
- Prijem 64 zaposlenika u radni odnos izvršen je bez procedure javnog oglašavanja, primjenjujući izuzeća shodno Uredbi o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH. Međutim, Društvo je angažovanje osoba na određeno vrijeme vršilo tokom cijele godine, čime nisu ispunjeni uslovi iz navedene Uredbe, s obzirom na to da se radi o sistematizovanim radnim mjestima za koja je trebalo provesti procedure javnog oglašavanja. Na ovaj način nije ispoštovana transparentnost prilikom zapošljavanja u skladu sa Zakonom o radu (tačka 4. Izvještaja);
- Kod provođenja postupaka javnih nabavki u iznosu od najmanje 322.733 KM nije postupljeno u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u dijelu koji se odnosi na ocjenjivanje ponuda u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije, odabir odgovarajućeg postupka i sačinjavanje tenderske dokumentacije na način da se svim ponuđačima omogući jednak tretman. Osim toga, kod radova na izgradnji glavnog poštanskog logističkog središta (GPLS) Bišće polje i razvoju informacionog sistema „PostIS“ konstatovana su značajna kašnjenja u odnosu na ugovorene rokove, a da izvođačima radova nije fakturisana ugovorna kazna za svaki dan kašnjenja ili aktivirana garancija za dobro izvršenje posla, a cijena iz ugovora na izgradnji GPLS-a je uvećana za 950.617 KM (13,91% od ukupno ugovorene vrijednosti), iako je članom 4. ugovora definisano da su cijene iz prihvaćene ponude fiksne u periodu njegovog izvršenja (tačke 6.2.1.1, 6.2.1.3 i 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primjenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedila namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 10. 6. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Sistematisacijom radnih mesta utvrditi tačan broj izvršilaca određenog radnog mesta, u svrhu efikasne i efektivne realizacije ciljeva Društva.	4.
2.*	Internim aktom detaljno razraditi proceduru prijema radnika na osnovu primjene izuzeća po članu 5. Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH i prijem u radni odnos vršiti u skladu sa Zakonom o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju.	4.
3.	Računovodstvene politike uskladiti sa odredbama MRS-a 23 – Troškovi pozajmljivanja, i propisati način evidentiranja kamata po dugoročnim kreditima.	4.
4.	Obavijestiti Ured za reviziju institucija u FBiH o namjeri imenovanja direktora odjela za internu reviziju u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH.	4.
5.*	Ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji se obavlaju jednokratno i koji traju određeno vrijeme, s jasno definiranim poslovima, u skladu sa zakonskim propisima, te koji ne spadaju u radna mesta sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Društva.	6.1.2.5
6.*	Imovinu i obaveze po osnovu najma knjigovodstveno evidentirati u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 16 – Najmovi.	6.1.2.7
7.*	Sredstva reprezentacije priznavati na osnovu potpune i detaljne specifikacije pruženih usluga, te uspostaviti kontrole na način utvrđen Pravilnikom o reprezentaciji i upotrebi poslovnih kartica.	6.1.2.8
8.	Osigurati poštivanje ugovornih odredbi koje se odnose na cijene, kao i blagovremenu realizaciju zaključenih ugovora za izvođenje građevinskih radova kroz obračun ugovorne kazne za svaki dan kašnjenja.	6.2.1.1
9.	Osigurati dokaze o vlasništvu nad nekretninama koje Društvo koristi i uknjižiti one nekretnine koje imaju pravni osnov za uknjiženje.	6.2.1.1
10.	Osigurati realizaciju projekata vezanih za razvoj nematerijalnih sredstava u skladu sa rokovima, a u slučaju kašnjenja u realizaciji krivicom dobavljača obračunati ugovornu kaznu iz zaključenih ugovora.	6.2.1.3
11.	Na datum bilansa kapitalizirati kamatu u skladu sa zahtjevima MRS-a 23 – Troškovi pozajmljivanja, s ciljem fer prezentacije finansijskih izvještaja.	6.2.4.1

12. Tendersku dokumentaciju u dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti sačinjavati na način da omogući jednak i nediskriminirajući tretman, dosljedno primjenjivati zahtjeve iz tenderske dokumentacije pri ocjeni ponuđača, a za nabavku istovrsne robe provesti odgovarajući postupak, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.
-

8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (5)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva;
 - Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
 - Zakon o privrednim društvima;
 - Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
 - Zakon o poštanskom saobraćaju FBiH
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom poslovanju;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
 - Zakon o porezu na dobit;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH;
 - Statut javnog preduzeća;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

„Hrvatska pošta“ d.o.o. Mostar je privredni subjekt koji samostalno obavlja djelatnost od 3. 1. 2003. godine, nakon reorganizacije ranijeg jedinstvenog preduzeća „Hrvatske pošte i telekomunikacije“ Mostar i njegove podjele na poštansku i telekomunikacijsku djelatnost. Na osnovu Odluke Vlade Federacije BiH o davanju saglasnosti na Plan reorganizacije „HPT“ d.o.o. Mostar broj V. 21/2002, od 22. 1. 2002. godine, Društvo je 3. 1. 2003. godine upisano u sudski registar kantonalnog suda u Mostaru pod brojem Tt-972/02.

Osnovni kapital Društva iznosi 26.335.069 KM, u kojem Federacija BiH učestvuje sa 62,76% i Hrvatska pošta d.d. Zagreb sa 37,24%. Osnivačka prava u ime Federacije BiH vrši Vlada Federacije BiH putem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, u skladu sa Uredbom o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacija BiH.

Osnovna djelatnost Društva je pružanje usluga iz poštanske djelatnosti u unutrašnjem i međunarodnom prometu koje se odnose na usluge javnih pošta – poštanskog saobraćaja od javnog društvenog interesa. Djelatnost se obavlja na tržištu radi sticanja dobiti i jedno je od dva poštanska operatera u Federaciji BiH.

Unutrašnja organizacija i način rada Društva utvrđeni su Pravilnikom o radu, organizacionoj strukturi i sistematizaciji radnih mjeseta, prema kojoj su utvrđeni sektori i uredi različitih nivoa u sjedištu Društva, kao i u njegovim poslovnim područjima.

Pravilnikom o radu, organizacionoj strukturi i sistematizaciji radnih mjeseta su sistematizovana 182 radna mjeseta bez utvrđenog broja izvršilaca, a na 31. 12. 2023. godine bilo je 710 zaposlenika. Tokom 2023. godine Društvo je napustio 71 zaposlenik, a dok je sa 90 zaposlenika zasnovan radni odnos.

Sjedište Društva je u Mostaru, u Ulici Tvrtka Miloša bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od novembra 2023. do aprila 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao nemodifikovano mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Društvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Realizovane preporuke	
1.	Društvo postupa po datim preporukama Odjela interne revizije.
2.	Trogodišnji plan poslovanja za period 2023-2025. dostavljen je Uredu za reviziju institucija u FBiH, u skladu sa odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.
3.	Plan poslovanja za 2024. godinu donesen je u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Pravilnikom o planiranju.
4.	Pravilnikom o računovodstvenim politikama Društva propisana je primjena MRS-a 19 – Primanja zaposlenih, i dosljedno se primjenjuje.
5.	Donesen je i primjenjuje se Normativ potrošnje goriva za službena vozila Društva.
6.	Društvo je izvršilo analizu opravdanosti uzimanja u najam putničkih vozila, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Iskazane investicije u toku odnose se na građevinski objekat u izgradnji GPLS Bišće polje, ali do okončanja revizije aktivnosti u vezi s ovom investicijom nisu okončane.
2.	Osigurani su dokazi o vlasništvu nad određenim nekretninama koje Društvo koristi, ali postoji značajan broj nekretnina za koje nisu okončane aktivnosti u vezi s utvrđivanjem prava vlasništva.
Nerealizovane preporuke	
1.	Sistematizaciju radnih mesta dopuniti u dijelu potrebnog broja izvršilaca za obavljanje poslova iz nadležnosti Društva.
2.	Zapošljavanje bez javnog oglašavanja koristiti samo u izuzetnim, hitnim slučajevima.
3.	Troškove reprezentacije priznavati na osnovu potpune i detaljne specifikacije pruženih usluga.
Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Naknade za punomoćnike ispred stranog kapitala nisu isplaćivane u revidiranoj godini, zbog čega nije vršena ocjena postupanja za povrat ranije primljenih naknada.
2.	U revidiranoj godini nije bilo plaćanja troškova doktorskog studija ni za jednog člana Uprave niti drugog zaposlenika Društva, zbog čega nije vršena ocjena postupanja.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 12 preporuka, od čega je sedam novih i pet preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2019. godinu (tri nerealizovane i dvije djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja.

Putem Pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U Pismu menadžmentu dato je pet preporuka, od kojih su četiri implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, a za jednu preporuku nisu preduzete aktivnosti, te će se ona ponoviti u Izvještaju.

Implementacijom (većeg broja) preporuka datih u Pismu menadžmentu Uprava je pokazala spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljuju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljujući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH², Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁵

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcioniranje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost s važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH sačinjen je Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu i dostavljen 24. 1. 2024. godine Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija. U Društvo je izrađena mapa procesa i registar rizika, te koncem godine izvršen unos u aplikaciju PIFC, nakon obavljene prethodne revizije i datih preporuka u Pismu menadžmentu.

² „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, broj 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, broj 75/16

⁵ COSO je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. On definije internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

U izvještaju je navedeno da će Društvo u narednom periodu vršiti ažuriranje mape procesa i registra rizika u skladu sa izmjenama, kao mjere za očuvanje i unaprijeđene uspostavljenog sistema finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama u cilju smanjenja određenih rizika, kako nalaže Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH i Smjernice za upravljanje rizicima u javnom sektoru u FBiH.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva uređena je unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjeseta, rukovođenje organizacionim dijelovima, grupe složenosti poslova i druga pitanja. U Društvu je u primjeni Pravilnik o radu, organizacijskoj strukturi i sistematizaciji radnih mjeseta s posljednjim izmjenama iz 2023. godine. Uvidom u dostavljeni Pravilnik i njegove izmjene i dopune utvrdili smo, između ostalog, da su sistematizovana 182 naziva radnih mjeseta bez utvrđenog broja izvršilaca, što nije u skladu s članom 118. Zakona o radu⁶ kojim je propisano da poslodavac donosi i objavljuje pravilnik o radu kojim se uređuju plaće, organizacija rada, sistematizacija radnih mjeseta, posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa i druga pitanja. Sistematizacijom radnih mjeseta Društvo nije utvrdilo tačan broj izvršilaca određenog radnog mjeseta, u svrhu efikasne i efektivne realizacije ciljeva Društva, a na 31. 12. 2023. godine bilo je zaposleno 710 izvršilaca. S obzirom na to da sistematizacijom nije utvrđen ukupan broj zaposlenika, nismo mogli ocijeniti popunjenošću radnih mjeseta u Društvu.

Prema prezentiranim podacima tokom godine radni odnos zasnovan je za 90, a prestao je za 71 zaposlenika (33 penzionisana, 27 sporazumno prestanak ugovora o radu, tri isteka ugovora na određeno, tri smrt zaposlenika, tri otkaz poslodavca, jedan otkaz zaposlenika, jedan neplaćeno odsustvo u trajanju od jedne godine).

Na 31. 12. 2023. godine dva zaposlenika su u radnom odnosu koja imaju ispunjene uslove za starosnu penziju, od kojih je jedan član uprave koji u trenutku imenovanja (2020. godine) nije imao ispunjen uslov (u 2021. uslov zadovoljen), a drugi je zaposlenik koji je na bolovanju uslijed teške bolesti, a uslovi za penzionisanje stečeni su u januaru 2022. godine. U konačnoj reviziji prezentirana je informacija da je u februaru 2024. uslijed smrti prekinut radni odnos za zaposlenika na bolovanju.

Pravilnikom o planiranju iz 2021. godine utvrđeno je da se u okviru trogodišnjeg i godišnjeg plana donose pojedinačni planovi, između kojih je i Plan zaposlenih sa kvalifikacijskom strukturom. Planom poslovanja za 2023. godinu, osim u dijelu planirane strukture troškova plaća za 702 izvršioča, nije razmatran plan zapošljavanja kojim bi se planirala struktura potrebnih zaposlenika prema kvalifikacijama određenog radnog mjeseta.

Zapošljavanje radnika u Društvu tokom 2023. godine vršeno je najvećim dijelom bez provođenja javnog oglašavanja, odnosno primjenjujući član 5. stav b) Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH.⁷ Tokom godine radni odnos zasnovan je sa 90 zaposlenika, od čega je 64 zaposleno na određeno vrijeme (šest mjeseci) po osnovu Uredbe, na osnovu ukazane potrebe i zaključka Uprave. Od 64 zaposlena (izdvajamo: 25 pomoćnih radnika za poštanske poslove, 22 pomoćna operatera u poštanskom prometu, 11 poštara) na osnovu Uredbe, sa njih 36 nakon proteka šest mjeseci i objavljenog javnog konkursa zaključen je ugovor na neodređeno vrijeme. Za prijem po osnovu Uredbe Društvo koristi podatke iz formirane baze podataka zainteresovanih kandidata, iz ranije pristiglih prijava sa biografijom.

Prijem u radni odnos za najmanje 64 novozaposlena nije izvršen u skladu sa Zakonom o radu, član 20. a), koji nalaže obavezno provođenje procedure javnog oglašavanja, već su primjenjivana izuzeća shodno Uredbi o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH. Na ovaj način nije ispoštovana transparentnost kod zapošljavanja. Također, nije donesen interni akt kojim je razrađena procedura na osnovu primjene izuzeća po članu 5. Uredbe u smislu kako se utvrdi za koje se poslove može pojaviti nepredviđena potreba za prijem, te način odabira zaposlenika za konkretno radno mjesto, a sve u cilju minimalne potrebe primjene ovog izuzeća, te kako bi se ispoštovala transparentnost kod zapošljavanja.

⁶ „Sl. novine FBiH“, broj 26/16, 89/18

⁷ „Sl. novine FBiH“ br. 13/19, 9/21;

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka.

Međutim, utvrdili smo da Pravilnikom o računovodstvenim politikama Društva nije propisan način evidentiranja kamata po uzetim kreditima, već je navedeno da se troškovi pozajmljivanja finansijskih sredstava, koji se mogu dovesti u vezu nabavke ili izgradnje vlastite nematerijalne i materijalne imovine, ne pripisuju (ne kapitaliziraju se) bruto knjigovodstvenom iznosu te imovine. Navedeno nije u skladu sa MRS-om 23 – Troškovi pozajmljivanja, kojim je propisano da troškove pozajmljivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranog sredstva subjekt je dužan kapitalizirati kao dio troška nabavke tog sredstva. Ostale troškove pozajmljivanja subjekt treba priznati kao rashod perioda u kojem su nastali.

Uz dostavljeni komentar na nacrt Izvještaja, Društvo je dostavilo i dokaz da je u 2024. godini izvršilo izmjenu Pravilnika o računovodstvenim politikama u dijelu koji se odnosi na način evidentiranja kamata po uzetim kreditima, u skladu sa zahtjevima MRS-a 23 – Troškovi pozajmljivanja.

Obavljenom revizijom smo konstatovali da, iako je Društvo donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, nije uspostavljen funkcionalan sistem internih kontrola. Navedeno je imalo za posljedicu konstatovane propuste i nalaze koje smo dali u Izvještaju o obavljenoj reviziji.

Preporuke:

- *sistematisacijom radnih mesta utvrditi tačan broj izvršilaca određenog radnog mesta, u svrhu efikasne i efektivne realizacije ciljeva Društva;*
- *internim aktom detaljno razraditi proceduru prijema radnika na osnovu primjene izuzeća po članu 5. Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH i prijem u radni odnos vršiti u skladu sa Zakonom o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju;*
- *računovodstvene politike uskladiti sa odredbama MRS-a 23 – Troškovi pozajmljivanja, i propisati način evidentiranja kamata po dugoročnim kreditima.*

Organi Društva

U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Statutom Društva, organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava kao organi upravljanja i Odbor za reviziju.

Skupštinu Društva čine predstavnici – opunomoćenici koje su imenovali Vlada FBiH na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Hrvatska pošta d.d. Zagreb. Tokom 2023. godine održane su četiri sjednice, na kojima se raspravljalo o: rebalansu Plana investicija za 2022. godinu, Trogodišnjem planu poslovanja za 2023-2025, usvajanju Plana poslovanja za 2023. godinu, razrješenju članova Nadzornog odbora ispred Hrvatske pošte d.d. Zagreb, imenovanju članova Nadzornog odbora ispred Hrvatske pošte d.d. Zagreb, usvajanju seta finansijskih izvještaja za 2022. godinu, Izvještaja o poslovanju za 2022. godinu, Izvještaja nezavisnog revizora, Izvještaja o radu odbora za reviziju i Nadzornog odbora, i rasporedu finansijskog rezultata iz 2022. godine, usvajanju Plana poslovanja za 2024. godinu. Tokom 2023. godine predstavnici kapitala bili su opunomoćenik Kenan Osmanagić ispred državnog kapitala, i Ivan Čulo, predstavnik Hrvatske pošte d.d. Zagreb.

Nadzorni odbor sastoji se od devet članova (šest ispred državnog kapitala i tri ispred Hrvatske pošte d.d. Zagreb). Tokom 2023. godine dužnost Nadzornog odbora obavljali su, ispred državnog kapitala: Zoran Landeka – predsjednik, i članice: Snježana Zelenika, Nerma Čolaković-Prguda, Mirjana Bošnjak, Silvija Brčić i Dijana Pejić, imenovane Odlukom Skupštine Društva 23. 6. 2021. godine na mandatni period od četiri godine. Ispred kapitala Hrvatske pošte d.d. Zagreb dužnost članova Nadzornog odbora obavljali su: Matilda Sendi Delaš, Miroslav Vojvodić i Ivan Stipić, za koje je u aprilu 2023. godine izvršen reizbor radi usklađivanja mandata, na period od četiri godine. Tokom 2023. godine održano je šest sjednica Nadzornog odbora na kojima se, između ostalog, raspravljalo o: usvajanju seta finansijskih izvještaja za 2022. godinu i Izvještaja o poslovanju za 2022. godinu, izvještaja o radu Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, usvajanju Pravilnika o javnim nabavkama, usvajanju Strategije razvoja Društva (2023–2027), izvještajima o javnim nabavkama i ostalim tekućim pitanjima.

Upravu Društva čine direktor i tri izvršna direktora. Odlukom Nadzornog odbora od 18. 3. 2020. godine za direktora – predsjednika Uprave imenovan je Mate Rupčić, za izvršnog direktora za poštansku tehnologiju Ljubo Vujica, izvršnog direktora za potporne funkcije Zlata Zovko i izvršnog direktora za razvoj sistema i marketing Ivan Sušac.

Odbor za reviziju imenovan je, nakon provedenog konkursa, 8. 4. 2022. na period od četiri godine, a čine ga: Ivan Marinčić – predsjednik, Ana Sulaver – članica, i Andrea Kordić Šaravanja – članica, imenovani na prijedlog Nadzornog odbora Odlukom Skupštine Društva. Odbor za reviziju je tokom godine svakog mjeseca održao sjednice na kojima je razmatrao: izvještaje Odjela za internu reviziju, izvještaje o javnim nabavkama i ostale aktivnosti u skladu svojim nadležnostima.

Interni reviziji

Odjel za internu reviziju formiran je u skladu s članom 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i ima dva izvršioca – jednog internog revizora i voditelja Odjela za internu reviziju, kao i direktoricu Odjela za internu reviziju Ninu Džidić, koja nije zaposlenica Društva. Pravilnikom o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta u odjelu interne revizije predviđena su četiri zaposlenika, i to jedan vodeći i tri interna revizora. U Odjelu su zaposlena dva revizora: jedan vodeći i jedan interni revizor.

Sačinjen je Program rada i Studija rizika za 2023. godinu. Trogodišnji strateški plan je pripremljen i donesen u skladu s odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je tokom 2023. godine sačinjeno šest izvještaja, koliko je i planirano Planom rada za 2023. godinu, koji su se odnosili na: reviziju upisa vlasništva nad nepokretnom imovinom, reviziju procedura ugovaranja usluga brze pošte, provjeru aktivnosti finansijskog i zakonskog izvještavanja, reviziju nabavki roba, usluga i radova, reviziju osiguranja imovine, te provjeru uspostavljenih internih kontrola i efikasnosti procesa arhiviranja dokumentacije. Sačinjeni su izvještaji o realizaciji preporuka koje su date u ranijim izvještajima. Uprava prihvata date preporuke i poduzima aktivnosti na njihovoj implementaciji.

Odjel za internu reviziju sačinio je Godišnji Izvještaj o radu, koji je Odbor za reviziju usvojio 31. 1. 2024. godine, u kojem je navedeno da su u pojedinačnim izvještajima konstatovane nepravilnosti za koje su date preporuke radi njihovog otklanjanja. Uvidom u bazu preporuka sa realizacijom za period 2021–2023. godine utvrdili smo da je veći broj datih preporuka u dosadašnjem periodu realizovan, dok je ostatak realizacije u toku i u skladu sa postavljenim rokovima.

Godišnji izvještaj interne revizije za 2023. godinu dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici 29. 2. 2024. godine, što je u skladu sa članom 18. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

Uvidom u Izvještaje i dokumentaciju u vezi sa obavljenim revizijama utvrdili smo da su revidirani određeni ključni procesi, te da je omogućeno kontinuirano praćenje implementacije datih preporuka interne revizije.

U skladu sa članom 28. stav b. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i članom 41. Statuta Društva, Odbor za reviziju je dužan imenovati direktora odjela za internu reviziju na osnovu javnog konkursa ukoliko Ured za reviziju institucija u FBiH nije upoznao javno preduzeće sa svojom namjerom da izvrši imenovanje u roku od 30 dana od dana kada je generalni revizor obaviješten. Prema članu 27. tačke 1. i 5. navedenog Zakona, nakon razrješenja direktora odjela za internu reviziju generalni revizor ima pravo da imenuje novog direktora odjela za internu reviziju. **Društvo je Odlukom Odbora za reviziju, a nakon provedenog javnog konkursa, u 2022. godini imenovalo rukovoditeljicu Odjela interne revizije Ninu Džidić, a da prethodno nije obavijestilo Ured za reviziju institucija u FBiH o namjeri imenovanja novog direktora odjela za internu reviziju, što nije u skladu sa članovima 27. i 28. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.**

Preporuka:

- obavijestiti Ured za reviziju institucija u FBiH o namjeri imenovanja direktora odjela za internu reviziju u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH.***

Prevencija korupcije

Vlada FBiH je u novembru 2021. godine usvojila novi Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period od 2021. godine do donošenja nove strategije za borbu protiv korupcije u FBiH u kojem je, u skladu sa ciljevima i mjerama, utvrđena obaveza donošenja, odnosno ažuriranja plana integriteta u roku od šest mjeseci od dana usvajanja akcionog plana. Društvo je postupilo u skladu sa Zakonom o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije i sačinilo je Plan integriteta u junu 2023. godine.

Transparentnost rada

Prema članu 1. Zakona o dopunama Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH,⁸ Društvo je obavezno objavljivati informacije o finansijskom poslovanju putem internet-stranice kako bi ih učinilo dostupnim javnosti. Uvidom u dostupne informacije na internet-stranici Društva utvrđeno je da su objavljeni podaci o finansijskom poslovanju propisani Zakonom.

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje plana poslovanja

Uprava Društva sačinjava trogodišnji, odnosno godišnji plan poslovanja u skladu sa članovima 22. i 24. Zakona o javnim preduzećima, Statutom Društva, Pravilnikom o planiranju i Metodologijom za izradu plana poslovanja i trogodišnjeg plana. Pravilnikom o planiranju Društva definisane su, između ostalog, nadležnosti i rokovi za donošenje plana poslovanja po kojem Uprava Društva priprema i dostavlja prijedlog plana poslovanja Nadzornom odboru, koji ga usvaja i podnosi Skupštini na odobravanje, a ona ga usvaja najkasnije do kraja tekuće koja prethodi godini na koju se plan odnosi. Usvojeni trogodišnji plan poslovanja Uprava Društva dostavlja nadležnom ministarstvu, a direktor Odjela za internu reviziju generalnom revizoru Ureda za reviziju institucija u FBiH.

Trogodišnji plan poslovanja za period 2023–2025. i Plan poslovanja za 2023. godinu sačinjeni su u decembru 2022., a Skupština Društva je 27. 1. 2023. godine usvojila donesene planove. Usvojeni trogodišnji plan poslovanja za period 2023–2025. dostavljen je 7. 2. 2023. godine Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija i 1. 2. 2023. generalnom revizoru Ureda za reviziju institucija u FBiH, u skladu sa članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Trogodišnji i godišnji plan nisu usvojeni u roku utvrđenom Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Pravilnikom o planiranju, s obzirom na to da su usvojeni u godini na koju se plan odnosi, na šta smo ukazali Pismom rukovodstvu od 5. 12. 2023. godine.

Društvo je postupilo po datoј preporuci, prezentirana nam je Odluka Skupštine od 29. 12. 2023. godine o usvajajuju Plana poslovanja za 2024. godinu.

Trogodišnji plan urađen je na osnovu ostvarenih prihoda i rashoda u prethodnom periodu, pri tome uvažavajući ekonomsko okruženje u kojem Društvo djeluje (na teritoriji Bosne i Hercegovine posluje uz još dva javna operatera i 13 privatnih davatelja poštanskih usluga).

U finansijskom aspektu trogodišnjeg plana dat je pregled projekcije očekivanih prihoda, rashoda, kapitalnih izdataka i projicirani finansijski rezultat.

Dio Plana poslovanja je i planirana struktura kapitalnih investicija kojom su predviđena ulaganja u imovinu tokom godine u ukupnom iznosu od 9.247.000 KM, a odnose se na nastavak izgradnje poslovno logističkog centra na Bišću polju (6.344.000 KM), softver i licence (1.067.500 KM), ostalu oprema (1.038.000 KM), vozila (630.000 KM) i informatičku opremu (167.500 KM). Planirana ulaganja namjeravaju se većim dijelom finansirati iz kreditnih, i dijelom iz vlastitih sredstava.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 109/12

Osnovne ekonomske kategorije planirane su u sljedećim iznosima:

KM

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2022. god.	Plan za 2023. god.	Ostvareno u 2023. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	29.915.208	31.793.000	33.062.828	110	104
II	Rashodi	29.630.919	31.510.000	32.845.785	111	104
III	Dobit/gubitak prije poreza	284.289	283.000	217.043	76	77

Prihodi su iskazani u iznosu od 33.062.828 KM, što je više u odnosu na planirano za 1.269.828 KM ili 4%, a u odnosu na prethodnu godinu za 3.147.620 KM. Razlog povećanja ukupnih prihoda u odnosu na 2022. godinu odnosi se najvećim dijelom na povećanje prihoda od pruženih usluga.

Rashodi su iskazani u iznosu od 32.845.785 KM, što je u odnosu na planirane veće za 1.338.785 KM ili 4%, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 1.335.785 KM i najvećim dijelom odnosi se na povećanje troškova plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenih.

Finansijski rezultat – dobit (prije poreza), iskazana je u iznosu od 217.043 KM, i u odnosu na prethodnu godinu manja je za 67.246 KM.

5.2 Izvještavanje

U skladu sa Statutom Društva, Uprava je obavezna podnijeti izvještaj o poslovanju Nadzornom odboru, po godišnjem obračunu s bilansom stanja i bilansom uspjeha. Godišnji obračun je objavljen 28. 2. 2024. godine i usvojio ga je Nadzorni odbor. Društvo je pripremilo Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu, a Nadzorni odbor i Skupština ga do okončanja revizije nisu razmatrali.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2023. Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku, koje je direktor Društva odobrio 24. 2. 2024. godine.

Reviziju finansijskih izvještaja za 2023. godinu izvršio je Address d.o.o. Sarajevo u martu 2024. i dato je nemodifikovano mišljenje.

6.1 BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća: u KM

	1. 1.-31. 12. 2023.	1. 1.-31. 12. 2022.
PRIHODI	33.062.828	29.915.208
Prihodi iz ugovora s kupcima	32.325.138	28.874.222
Prihodi od prodaje robe	356.763	320.245
Prihodi od pruženih usluga	31.968.375	28.553.977
Ostali prihodi i dobici	737.690	1.040.986

6.1.1.1 Prihodi iz ugovora sa kupcima

Prihodi iz ugovora sa kupcima iskazani su u iznosu od 32.325.138 KM, od čega se na prihode ostvarene na domaćem tržištu odnosi 30.025.589 KM, a na prihode ostvarene na inostranom tržištu odnosi 2.299.549 KM.

Priznavanje prihoda iz ugovora s kupcima uređeno je Pravilnikom o računovodstvenim politikama, koji je usklađen sa zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi od ugovora s kupcima, te se oni priznaju kada

Društvo ispuni obavezu izvršenja koja je definisana ugovorom, odnosno kada se kontrola nad dobrom ili uslugom prenese sa prodavca na kupca.

Prihodi od prodaje robe na domaćem i inostranom tržištu iskazani su u ukupnom iznosu od 356.763 KM i odnose se na prihode od prodaje trgovačke robe (71.008 KM), prihode od prodaje filatelije (128.983 KM), prihode od prodaje vrijednosnica (155.042 KM) i ostale prihode od prodaje robe (1.730 KM).

Prihode od pruženih usluga na domaćem i inostranom tržištu Društvo je iskazalo u ukupnom iznosu od 31.968.375 KM, a u okviru njih najznačajniji su prihodi od:

- rezervisanih usluga u unutrašnjem prometu od običnih pismenosnih pošiljki u iznosu od 7.298.783 KM,
- uplata po platnom prometu u iznosu od 3.295.495 KM,
- uplata iz platnog prometa iz ugovora sa komitentima naplaćene u gotovini u iznosu od 2.664.063 KM,
- rezervisanih usluga u unutrašnjem prometu od sudskih pisama i pisama u upravno-pravnom postupku po ugovoru u iznosu od 2.598.881 KM,
- rezervisanih usluga od međuoperatorskog obračuna u unutrašnjem prometu u iznosu od 2.122.936 KM,
- rezervisanih usluga u unutrašnjem prometu od preporučenih pošiljki u iznosu od 1.898.546 KM,
- brze pošte po ugovoru 1.482.527 KM,
- brze pošte naplaćene od primatelja u iznosu od 1.263.593 KM.

Izvršili smo uvid u navedene najznačajnije prihode, na osnovu uzorka, te smo utvrdili da se evidentiraju u skladu sa važećim cjenovnicima na osnovu faktura izdatih kupcima prema profitnom centru koji se određuje na osnovu poštanskog broja. Navedeno podrazumijeva da Društvo može grupisati prihode ostvarene iz svakog poštanskog ureda ponaosob. Također, potvrđili smo da se prihodi priznaju u odgovarajućem periodu na koji se i odnose, kao i da su potpuno evidentirani.

Društvo je implementiralo softverske kontrole kroz računovodstveni softver u upotrebi na način da su svakom korisniku dodijeljena prava pristupa, kao i ograničenja pristupa za unos podataka u navedeni softver. Kako bi se osiguralo fakturisanje u skladu sa važećim cjenovnikom, kroz računovodstveni softver su postavljene kontrole koje automatski dodjeljuju cijenu određenoj usluzi, bez mogućnosti utjecaja ljudske greške pri unosu na određivanje cijene usluge.

Također, potvrđili smo da su Računovodstvene politike Društva u dijelu koji se odnosi na priznavanje prihoda u skladu sa MSFI-jem 15 – Prihodi od ugovora s kupcima.

Najveći dio prihoda Društvo ostvaruje pružanjem rezervisanih poštanskih usluga u skladu sa Zakonom o poštanskom prometu FBiH⁹, što čini gotovo 70% ostvarenih prihoda u 2023. godini. Pored rezervisanih i ostalih poštanskih usluga, Društvo pruža finansijske usluge, odnosno ostvaruje prihode od provizije za pružanje finansijskih usluga, koji su u 2023. godini ukupno ostvareni u iznosu od 8.057.444 KM. Najznačajniji prihodi od finansijskih usluga se odnose na provizije od uplata u unutrašnjem platnom prometu (3.295.495 KM), provizije od uplata računa (2.666.866 KM) i provizije za isplatu penzija (1.241.039 KM).

Priznavanje prihoda u međuoperatorskom i međunarodnom prometu vrši se na osnovu Metodologije za obračun troškova završne faze u međuoperatorskom i međunarodnom poštanskom prometu, iz 2011. godine koju je donijela Agencija za poštanski promet i odnosi se na sva tri poštanska operatera u BiH. Prihodi nastali iz međunarodnih usluga iskazuju se u bruto iznosima, a procjena prihoda vrši se za dio usluga koje su izvršene, a nisu potvrđene međunarodnim obračunom na datum izveštavanja. Prihodi koje je Društvo ostvarilo od međuoperatorskog obračuna u međunarodnom

⁹ „Sl. novine FBiH“ br. 76/04

prometu iznosili su 566.889 KM, a prihodi po sporazumu sa javnim poštanskim operaterima iznosili su 116.290 KM.

Na osnovu uzorka, revizijom smo konstatovali da Društvo priznaje prihode od ugovora s kupcima u skladu sa važećim cjenovnicima, Računovodstvenim politikama Društva i u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

6.1.1.1 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 737.690 KM od kojih su najznačajniji prihodi od najma (383.464 KM), prihodi od ukidanja rezervisanja za otpremnine (71.476 KM), prihodi od naplate štete od osiguravajućih društava (68.823 KM), finansijski prihodi (48.397 KM) i dobici od prodaje stalnih sredstava (44.576 KM).

U sklopu prihoda od najma sadržani su prihodi od izdavanja prostora u zakup za potrebe CIPS-a (204.947 KM), prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora drugim zakupcima (160.480 KM) i prihodi od zakupa za bankomate i automate (18.036 KM).

6.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi u iznosu od 32.845.785 KM, kako slijedi: u KM

	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1. - 31. 12. 2022.
RASHODI	32.845.785	29.630.919
Poslovni rashodi	32.021.587	29.236.005
Nabavna vrijednost prodate robe	124.344	93.271
Troškovi sirovina i materijala	583.111	509.887
Troškovi energije i goriva	1.064.566	1.094.711
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	20.480.240	18.506.594
Amortizacija	1.627.088	1.627.344
Troškovi primljenih usluga	1.936.719	1.962.821
Ostali poslovni rashodi i troškovi	6.205.519	5.441.377
Ostali rashodi i gubici	824.198	394.914

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 32.021.587 KM, i u odnosu na prethodnu godinu povećani su za 2.785.582 KM, a u direktnoj su vezi sa ostvarenim prihodom po osnovu obavljanja redovne djelatnosti.

6.1.2.2 Nabavna vrijednost prodate robe

Nabavna vrijednost prodate robe iskazana je u iznosu od 124.344 KM, a odnosi se na nabavnu vrijednost troškova prodatih poštanskih markica, koji se knjigovodstveno iskazuju u trenutku prodaje.

6.1.2.3 Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iskazani su u iznosu od 583.111 KM, a odnose se na utrošene sirovine i materijal (322.899 KM) i otpis sitnog inventara i auto guma (260.212 KM).

Društvo koristi metod 50%-tnog otpisa prilikom stavljanja u upotrebu sitnog inventara.

6.1.2.4 Troškovi energije i goriva

Troškovi energije i goriva iskazani su iznosu od 1.064.566 KM, a odnose se na utrošenu električnu energiju (293.953 KM), utrošeno gorivo za transportna sredstva (662.414 KM) i za grijanje (108.199 KM).

Utrošeno gorivo za transportna sredstva odnosi se na utrošeno gorivo za 129 službenih vozila (58 putničkih i 71 teretno), koja se koriste u skladu sa Pravilnikom o korištenju službenih vozila iz 2022. godine. U okviru ukupnog broja službenih vozila iskazano je i 38 vozila u najmu koje Društvo koristi na

osnovu zaključenih ugovora o najmu od dobavljača izabranog nakon provedene procedure otvorenog postupka nabavke.

Pravilnikom su definisane kategorije službenih vozila sa utvrđenim obimom prava pri korištenju. Službena vozila imaju logotip Društva i opremljena su GPS uređajima za satelitsko praćenje vozila, osim vozila uprave i vozila za koja to uprava odobri posebnom odlukom. Administrativno tehničke poslove, evidenciju i nadzor nad korištenjem službenih vozila vrši glavno poštansko logističko središte (GPLS) – Odjel upravljanje transportom, koji vodi evidencije o potrošnji goriva, ukupnoj mjesecnoj kilometraži, o servisima, zamjeni auto guma i mjesечnim putnim nalozima. Na kraju mjeseca vrši se kontrola evidencije putnih nalogu, te upoređuje sa ispisima uređaja za satelitsko praćenje vozila. U uzorku obuhvaćenim putnim nalozima nisu utvrđene nepravilnosti.

Društvo je nabavku goriva vršilo od dobavljača „HIFA Petrol“ d.o.o. Sarajevo, „Zabrišće B&M“ d.o.o. Livno, „Holdina“ d.o.o. Sarajevo, „Oil-AC“ d.o.o. Mostar, „BTG“ d.o.o. Tomislavgrad, „Perišić“ d.o.o. Grude, prema okvirnim sporazumima sklopljenim nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke. Odlukom o normativima potrošnje goriva iz 2023. godina sa primjenom od 1. 1. 2023. godine utvrđeni su normativi potrošnje goriva za službena vozila Društva. Utvrdili smo da je nabavka goriva izvršena u skladu sa ugovorenim cijenama.

6.1.2.5 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Struktura troška plaća i ostalih ličnih primanja je sljedeća:	u KM	
	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1. – 31. 12. 2022.
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	20.480.240	18.506.594
Bruto plaće zaposlenih	13.645.323	12.566.919
Ostale naknade zaposlenih	6.516.079	5.708.963
Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora	318.838	230.712

Pravilnikom o radu, organizacionoj strukturi i sistematizaciji radnih mjeseta (iz 2021. godine sa posljednjim izmjenama i dopunama u 2023. godini) utvrđena je osnovna plaća kao proizvod najniže neto satnice prije oporezivanja, broja radnih sati u mjesecu i odgovarajućeg koeficijenta složenosti poslova kojeg radnik obavlja, i predstavlja novčani iznos koji se radniku mora isplatiti za puno radno vrijeme, za posao odgovarajuće grupe složenosti, normalne uslove i rezultate rada. Primjenjena neto satnica iznosila je 2,93 KM prije oporezivanja, a utvrđena je izmjenama i dopunama Pravilnika o radu, nakon provedenih konsultacija sa predstavnicima sindikata. Utvrđeno je da Društvo ne može radniku isplatiti plaću u manjem iznosu od najniže plaće koju utvrđuje Vlada FBiH u skladu sa Zakonom o radu. Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjeseta utvrđena su 182 radna mjeseta za koja nije utvrđen tačan broj izvršilaca. U okviru određene skupine poslova radna mjeseta razvrstana su u šest grupa poslova, a u okviru grupe utvrđeni su koeficijenti zavisno o složenosti posla u rasponu od 1,00 do 5,05. Osnovna plaća radnika uvećava se za 0,5% za svaku godinu navršenog radnog staža, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%. Plaća članovima Uprave (direktor i tri izvršna direktora) utvrđena je posebnim ugovorima o međusobnim pravima, odgovornostima i obavezama zaključenim na mandatni period u trajanju četiri godine počev od 23. 3. 2020. godine. Članovima Uprave utvrđen je radni odnos na neodređeno vrijeme. Predsjedniku Uprave – direktoru utvrđena je plaća u visini 4,6, a za izvršne direktore u visini 4,4 prosječnih mjesечnih neto plaća isplaćenih u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, što je u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH. Izvršili smo uvid u obračun plaća za januar, maj, juli, septembar, novembar i decembar, šiht liste, platne liste, ugovore o radu, specifikacije plaća za navedene mjesece.

Odlukama o radnom vremenu iz 2022. godine (za zaposlene u sjedištu Društva, hibridne pošte, glavnog poštanskog logističkog središta, te za poslovna područja) utvrđeno je klizno radno vrijeme sa

početkom od 7,30h do 9,00h i završetkom od 16,00h do 17,30h, kao i odmor u toku radnog vremena od 30 minuta koji se ne uračunava u radno vrijeme.

Evidentiranje prisustva na radu vrši se po službama, na evidencijama o radnom vremenu koje ovjeravaju rukovodioci službe. Izvršili smo uvid u evidencije prisustva na poslu za januar, maj, juli i septembar 2023. godine za ured finansija i računovodstva, ured pravnih i općih poslova i ured ljudskih resursa, te utvrdili da se prisustvo na poslu evidentira unosom osmosatnog radnog vremena, na što smo ukazali Pismom menadžmentu od 5. 12. 2023. godine. Izvršili smo uvid u evidencije prisustva na poslu za decembar 2023. godine i februar 2024. godine, te utvrdili da one sadrže sve potrebne elemente, odnosno da je uspostavljena evidencija o radnom vremenu u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.¹⁰

Ostale naknade zaposlenih iskazane su u iznosu od 6.516.079 KM, a odnose se na troškove naknada plaća po osnovu godišnjeg odmora, plaćenih dopusta, praznika i bolovanja (2.797.800 KM), troškove ostalih primanja naknada i ostalih materijalnih prava zaposlenih (3.643.333 KM) i troškove službenih putovanja (74.946 KM).

Troškovi ostalih primanja naknada i ostalih materijalnih prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 3.643.333 KM, a odnose se na naknade u nastavku.

Naknada za topli obrok (1.911.876 KM) isplaćuje se u visini od 1% prosječne mjesecne neto plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Naknada za prevoz na posao i sa posla (313.242 KM) odnosi se na troškove prevoza za zaposlenike čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada više od pet kilometra, a što se utvrđuje rješenjem ovlaštene osobe Društva. Iznos naknade utvrđen je izmijenjenim članom 109. Pravilnika o radu, prema kojem radnik koji ostvaruje pravo na naknadu troškova prevoza ima pravo na naknadu u iznosu od 0,15 KM po pređenom kilometru, a najviše do iznosa 270 KM mjesечно.

Regres za godišnji odmor (428.806 KM) isplaćen je u iznosu od 591,50 KM po zaposlenom, na osnovu Odluke direktora iz marta 2023. godine.

Na osnovu odluka direktora tokom godine isplaćene su ostale naknade zaposlenima u ukupnom iznosu od 534.542 KM, i to povodom vjerskih praznika (200 KM po zaposlenom), Svjetskog dana pošte (200 KM po zaposlenom), te dio pomoći u skladu sa Uredbom o isplati pomoći od strane poslodavca¹¹ (400 KM po zaposlenom).

Pravilnikom o radu utvrđene su naknade u slučaju teže bolesti, smrti, invaliditeta, elementarne nepogode, rođenja i usvajanja djeteta, te propisana dokumentacija na osnovu koje zaposlenici ostvaruju pravo na određenu naknadu. Tokom godine ove naknade isplaćene su u ukupnom iznosu od 225.739 KM kao i otpremnine u iznosu od 153.937 KM. U uzorkom obuhvaćenoj dokumentaciji revizijom smo utvrdili da su naknade isplaćene u utvrđenim iznosima i na osnovu propisane dokumentacije.

Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora iskazani su u iznosu od 318.838 KM, a odnose se na naknade članovima nadzornog (164.807 KM) i odbora za reviziju (54.679 KM), članovima skupštine (1.325 KM), ugovori o djelu (78.565 KM) i autorski honorari (19.462 KM).

Naknada predsjedniku Nadzornog odbora isplaćuje se na osnovu Odluke Skupštine iz 2010. godine u visini od 70% od dvije prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, a članovima 80% od iznosa mjesечne naknade predsjednika, što je u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH.¹²

Naknada članovima Odbora za reviziju utvrđena je Odlukom Skupštine Društva od 17. 6. 2009.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 96/23

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 12/09

godine, i to za predsjednika Odbora u iznosu od 70% utvrđene mjesecne naknade predsjednika Nadzornog odbora, a za članove 70% iznosa mjesecne naknade utvrđene članovima Nadzornog odbora. Direktorici Odjela za internu reviziju, Odlukom Odbora za reviziju iz 2022. godine, utvrđena je mjesecna naknada u iznosu od 70% iznosa utvrđene mjesecne naknade članovima Nadzornog odbora.

Na osnovu člana 9. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH, naknada za zastupanje na Skupštini Društva ispred državnog kapitala isplaćivana je punomoćniku Kenanu Osmanagiću u iznosu od 400 KM po održanoj sjednici.

Troškovi ugovora o djelu iskazani su u iznosu od 78.565 KM. Ugovori su zaključivani za: usluge stručnog nadzora i konsultantskih usluga za objekat Bišće polje (15.876 KM), konsultantski poslovi u vezi sa provođenjem postupaka javnih nabavka (5.645 KM), izrada elaborata za potrebe analize promjene cijena opreme i radova na izgradnji objekta GPLS Bišće polje (5.880 KM). Također, za usluge obavljanja unosa podataka u procesu digitalizacije Društvo je angažovalo 17 izvršilaca posla i isplatilo im 31.464 KM. Ugovori su zaključeni na period od 1. 7. do 31. 12. 2023. godine, ugovorena naknada sedam KM po jednom satu obavljanja posla. **Izvršili smo uvid u evidencije prisustva na poslu radi izvršenja ugovorenog posla, iz kojih se može zaključiti da se posao izvršava kontinuirano u trajanju od četiri sata dnevno.** Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo da su ugovori o djelu zaključeni sa fizičkim licima za poslove koji su u nadležnosti Društva. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu, organizacionoj strukturi i sistematizaciji radnih mjesta. Zakonom o obligacionim odnosima propisano je da se ugovorom o djelu ne može angažovati osoblje za poslove koji zahtijevaju kontinuitet, te da se on zaključuje za obavljanje konkretnog posla koji će trajati određeno vrijeme, kojim se vršilac posla obavezuje obaviti određeni posao, kao što je izrada ili popravak neke stvari, izvršenje fizičkog ili umnog rada i sl., a naručitelj se obavezuje platiti mu za to naknadu. Za usluge procjene prema zahtjevima MRS-a 36 i MRS-a 2 (ugovorena neto naknada 5.500 KM iskazana na troškovima 2024. godine) Društvo je angažovalo fizička lica ugovorima o djelu. Prezentirani su nam izveštaji o izvršenim procjenama na osnovu kojih su provedena knjigovodstvena evidentiranja na datum bilansa; dakle, radi se o redovnim poslovima za potrebe finansijskog izvještavanja. Zbog navedenog potrebno je preispitati opravdanost angažmana osoba po osnovu ugovora o djelu, budući da Društvo u radnom odnosu ima zaposlenike kojima je u opisu posla praćenje i primjena zakonskih i računovodstvenih propisa za potrebe finansijskog izvještavanja.

Preporuka:

- ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji se obavljaju jednokratno i koji traju određeno vrijeme, s jasno definiranim poslovima, u skladu sa zakonskim propisima, te za radna mjesta koja nisu sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Društva.**

6.1.2.6 Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 1.627.088 KM. Obračun amortizacije vrši se linearnom metodom po stopama koje proističu iz procijenjenog vijeka trajanja stalnog sredstva utvrđenog Pravilnikom o računovodstvu, na način propisan Pravilnikom o računovodstvenim politikama, što je detaljnije pojašnjeno u tački 6.2.1.1 Izvještaja.

6.1.2.7 Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga iskazani su u iznosu od 1.936.719 KM, a najvećim dijelom odnose se na: usluge održavanja (1.126.263 KM), zakupa (176.531 KM), reklame i sponzorstva (305.739 KM), te ostalih usluga (219.384 KM).

Troškovi usluga održavanja odnose se najvećim dijelom na zaštitarske usluge (315.107 KM), usluge održavanja softvera (311.701 KM), usluge održavanja transportnih sredstava (180.735 KM), usluge čišćenja (81.696 KM) i druge.

Usluge održavanja softvera iskazane su u iznosu od 311.701 KM, a odnose se u najvećem dijelu na pružene informatičke usluge od MIPS d.o.o. Velika Gorica, Hrvatska (38.808 KM po ugovoru na osnovu okvirnog sporazuma iz 2021. godine zaključenog na period od dvije godine vrijednost ugovora 348.096 KM), usluge održavanja, razvoja i modernizacije poslovnih aplikacija Gospodarskog poslovanja, e-Račun, internet prodaja od Select M d.o.o. Mostar (59.886 KM po ugovoru na osnovu okvirnog sporazuma iz 2021. godine zaključenog na period od dvije godine vrijednost ugovora 204.920 KM), usluge održavanja sistema hibridne pošte od Deus ex machina d.o.o. Zagreb (8.643 KM po ugovoru iz 2021. godine zaključenog na period od dvije godine vrijednost ugovora 52.000 KM).

Troškovi zakupa iskazani su u iznosu od 176.531 KM, na osnovu potpisanih ugovora o zakupu poslovnog prostora i opreme.

Zahtjevi MSFI 16 – Najmovi, nalažu da najmoprimac u svojim poslovnim knjigama od prvog dana trajanja najma priznaje imovinu s pravom korištenja i obavezu po osnovu najma. Na prvi dan trajanja najma, najmoprimac obavezu po osnovu tog najma mjeri po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena na taj dan. Ta plaćanja se diskontuju po kamatnoj stopi sadržanoj u najmu ako je stopu lako utvrditi. U slučajevima kad tu kamatnu stopu nije moguće lako utvrditi, najmoprimac primjenjuje inkrementalnu kamatnu stopu zaduženja. **Društvo je na troškovima zakupa iskazalo iznos od 104.382 KM po osnovu zaključenog ugovora, na neodređeno vrijeme, o zakupu poslovnog prostora na adresi Rodoč bb, uz mjesecnu cijenu najma u iznosu od 8.698 KM (sa PDV-om, po umanjenju za srazmjerno priznanje ulaznog PDV-a).** Budući da se radi o najmu s trajanjem preko jedne godine i da se ne radi o imovini male vrijednosti, Društvo nije imovinu i obaveze po osnovu najma knjigovodstveno evidentiralo u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 16 – Najmovi.

Preporuka:

- *imovinu i obaveze po osnovu najma knjigovodstveno evidentirati u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 16 – Najmovi.*

6.1.2.8 Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi i troškovi iskazani su u iznosu od 6.205.519 KM, a odnose se na troškove međuoperatorskog obračuna u domaćem i međunarodnom poštanskom prometu (4.758.723 KM), platnog prometa (422.571 KM), telekomunikacijskih usluga (386.916 KM), poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina (286.781 KM), članskih doprinosa (148.422 KM), osiguranja imovine i lica (86.916 KM) i reprezentacije (44.992 KM).

Metodologijom za obračun troškova završne faze u međuoperatorskom poštanskom prometu i terminalnih i tranzitnih troškova u međunarodnom poštanskom prometu¹³ utvrđeni su kriteriji i metode za obračun završne faze, način sačinjavanja zaključaka i sačinjavanja evidencija, te regulisanje međusobnih prava i obaveza operatera poštanskog prometa na osnovu obračuna troškova završne faze u međuoperatorskom poštanskom prometu i terminalnih i tranzitnih troškova u međunarodnom poštanskom prometu, u obavljanju univerzalnih poštanskih usluga. Pod završnom fazom u međuoperatorskom unutrašnjem poštanskom prometu podrazumijevaju se faze tehnološkog procesa prenosa pošiljaka koje nastaju od momenta njihova preuzimanja od drugog javnog poštanskog operatera, a sve do momenta uručenja primaocu. Revizijom smo utvrdili da je Društvo po ovom osnovu iskazalo troškove prometa sa JP BH Pošta (3.211.356 KM) i „Preduzećem za poštanski saobraćaj Republike Srpske“ a.d. Banja Luka (1.082.174 KM).

Troškovi poštanskog prometa sa „HP – Hrvatska pošta“ d.d. Zagreb iskazani su u iznosu od 425.535 KM, a obračunati su na osnovu zaključenih ugovora u skladu sa Aktima svjetskog poštanskog saveza.

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 52/11

Troškovi reprezentacije iskazani su u iznosu od 44.992 KM. Pravilnikom o reprezentaciji i upotrebi poslovnih kartica iz 2021. godine utvrđena su prava, ovlaštenja, način i postupak korištenja sredstava namijenjenih za troškove reprezentacije u Društvu, kao i način kontrole u vezi korištenja sredstava reprezentacije. Korisnici reprezentacije dužni su da svaki račun koji tereti troškove reprezentacije ovjere, svojeručno i kroz sistem elektronskog odobravanja računa, uz obaveznu naznaku svrhe troškova reprezentacije. Revizijom smo utvrdili da određene zaprimljene fakture za troškove reprezentacije ne sadrže specifikaciju konzumiranih usluga, nisu svojeručno ovjerene od korisnika, niti je na njima naznačena svrha u koju je reprezentacija realizovana. Također, uz fakture su nam prezentovane narudžbenice koje su izdate nakon ispostavljenih faktura (izdvajamo fakture od „Karting kluba“ d.o.o. Mostar na iznos od 2.000 KM od 30. 1. 2023. godine za usluge keteringa za koju je narudžbenica izdata 1. 2. 2023, 2.000 KM od 6. 2. 2023. godine za usluge keteringa za koju je narudžbenica izdata 10. 2. 2023, 1.620 KM od 20. 2. 2023. godine konzumacija jela i pića za koju je narudžbenica izdata 27. 2. 2023. godine). Iz navedenog proizilazi da je Društvo narudžbenice ispostavljalo na već fakturisani iznos. **S obzirom na to da zaprimljene fakture ne sadrže specifikaciju konzumiranih usluga, nisu ih svojeručno ovjerile osobe koje su koristile reprezentaciju, niti je na njima naznačena svrha troškova reprezentacije, a narudžbenice su ispostavljene nakon primljenih faktura – ne možemo potvrditi da su kontrole u vezi korištenja sredstava reprezentacije uspostavljene na način utvrđen Pravilnikom o reprezentaciji i upotrebi poslovnih kartica.**

Preporuka:

- sredstva reprezentacije priznavati na osnovu potpune i detaljne specifikacije pruženih usluga, te uspostaviti kontrole na način utvrđen Pravilnikom o reprezentaciji i upotrebi poslovnih kartica.**

6.1.2.9 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani u iznosu od 824.198 KM odnose se na:

Ostali rashodi i gubici	u KM
	824.198
1.	2.
Gubici od dugoročne nefinansijske imovine	4.556
Gubici od finansijske imovine	44.749
Troškovi rezerviranja, neto	570.086
Manjkovi i ostala negativna uskladihanja zaliha	15.746
Finansijski rashodi	113.101
Ostali rashodi i gubici	75.960

Gubici od dugoročne nefinansijske imovine u iznosu od 4.556 KM odnose se na gubitak od otpisa opreme, što je opisano u tački 6.2.5 Izvještaja.

Gubici od finansijske imovine u iznosu od 44.749 KM odnose se na obračunate kreditne gubitke u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, što je opširnije opisano u tački 6.2.2.2 Izvještaja.

Troškovi rezervisanja u iznosu od 570.086 KM odnose se na izvršena rezervisanja troškova prema Odluci od 15. 2. 2024. godine za sudske sporove u iznosu od 12.200 KM, te troškove otpremnina prilikom odlaska u penziju zaposlenika u iznosu od 557.886 KM. Rezervisanja sredstava za sudske sporove i rezervisanja za odlazak u penziju izvršena su na osnovu Aktuarske procjene u skladu sa zahtjevima MRS-a 19 – Primanja zaposlenih, za period od 1. 1. do 31. 12. 2023. godine.

Finansijski rashodi u iznosu od 113.101 KM odnose se na izdatke za kamate po osnovu kredita Union banke d.d. Sarajevo namijenjenog za finansiranje izgradnje objekta GPLS Bišće polje b.b. (80.703 KM), kamate obračunate na najam (27.787 KM) i zatezne kamate (3.709 KM).

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 75.960 KM, a u najvećoj mjeri odnose se na zaključenu nagodbu po sudskom sporu (18.370 KM), štete po osnovu provala i krađa (13.963 KM), nadoknadu štete pravnim licima (9.963 KM), i ostale nespomenute rashode (9.370 KM).

6.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat – neto dobit od 209.041 KM, dok je prethodne godine neto dobit iznosila 267.188 KM.

6.2 BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA

6.2.1 Dugoročna imovina

Struktura dugoročne imovine na datum bilansa je:

	u KM	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
DUGOROČNA IMOVINA		25.531.998	17.461.068
Nekretnine, postrojenja i oprema		22.397.070	15.104.873
Imovina s pravom korištenja		628.569	807.152
Nematerijalna imovina		2.479.436	1.545.365
Ostala imovina i potraživanja		26.923	3.678

6.2.1.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

Struktura i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi daju se u tabeli:

u KM

R. B.	Opis	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pog. i kanc. namještaj	Transp. sredstva	Mat. sredstva u pripremi	Ostala mat. sredstv a	Najmovi	Ukupno
	1	2	3	4	5	6	7	8		9
1	Nabavna vrijednost na 1. 1. 2023.	1.876.367	20.395.840	6.491.050	2.093.451	3.480.547	2.483.806	18.599	1.465.123	38.304.783
	- direktna povećanja u 2023. godini	-	182.129	292.716	11.472	659.362	7.196.632	-	189.089	8.531.399
	- prenos sa pripreme	-	-	62.497	-	-	-	-	-	62.497
	- otuđenje i rashodovanje	-	113.257	631.291	47.322	97.387	-	-	325.985	1.215.242
	na 31. 12. 2023.	1.876.367	20.464.712	6.214.972	2.057.601	4.042.522	9.680.437	18.599	1.328.227	45.683.437
	Akumulirana amortizacija									
2	na 1. 1. 2023.	-	11.741.781	5.535.302	1.971.997	2.485.707	-	-	657.971	22.392.758
	- amortizacija	-	359.977	318.411	25.609	316.732	-	-	362.829	1.383.559
	- otuđenje i rashodovanje	-	25.933	628.057	47.322	96.064	-	-	321.143	1.118.519
	na 31. 12. 2023.	-	12.075.825	5.225.656	1.950.285	2.706.375	-	-	699.658	22.657.798
3	Neto knjigovod. vrijednost									
	na 1. 1. 2023.	1.876.367	8.654.059	955.748	121.454	994.840	2.483.806	18.599	807.151	15.912.025
	na 31. 12. 2023.	1.876.367	8.388.887	989.316	107.316	1.336.147	9.680.437	18.599	628.569	23.025.639

Zemljište je iskazano u vrijednosti od 1.876.367 KM, a odnosi se na građevinska i ostala zemljišta koje koristi Društvo.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 8.388.887 KM a čine ih upravni i administrativni objekti i poslovne u pet poslovnih područja.

U toku 2023. godine evidentirana su povećanja na poziciji građevinskih objekata u iznosu od 182.129 KM, od čega se iznos od 178.469 KM odnosi na uknjižbu građevinskog objekta u Odžaku koji je nakon višegodišnjeg procesa usklađivanja imovinsko pravnog stanja upisan u vlasništvo Društva. Evidencija u poslovnim knjigama Društva izvršena je na osnovu procjene sudskog vještaka Ivana Begića.

Društvo je u 2023. godini izvršilo i prodaju stana, knjigovodstvene vrijednosti od 87.324 KM. Odlukom Uprave od 31. 5. 2023. godine, stan na adresi Fra Ambre Miletića broj 32 u Mostaru, prenesen je na poziciju nekretnina namijenjenih prodaji, te su započete aktivnosti u vezi sa njegovom prodajom. Za prodaju stana pribavljen je prethodna saglasnost Agencije za privatizaciju FBiH 23. 8. 2023. godine, nakon čega je 10. 10. 2023. godine objavljen oglas o prodaji putem javne licitacije. Početna cijena stana određena je u visini od 131.900 KM, a na licitaciju se prijavio samo jedan učesnik, s kojim je i zaključen ugovor po početnoj cijeni.

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi iskazani su u ukupnom iznosu od 9.680.437 KM i odnose se najvećim dijelom (9.669.759 KM) na investiciju u Glavno poštansko logističko središte (GPLS) Bišće polje.

Prvi počeci investicije izgradnje GPLS-a Bišće polje započeli su još 2005. godine, ali je investicija doživjela brojne promjene (promjena lokacije, projekta), tako da je investicija po novom izvedbenom projektu započela tek 2017. godine. Najznačajniji dio (8.776.000 KM) od ukupno iskazanog iznosa investicije u toku za GPLS odnosi se na privremene situacije za građevinske radove od dobavljača Promark d.o.o. Mostar. Sa navedenim dobavljačem je 10. 12. 2021. godine zaključen Ugovor o izvođenju radova na izgradnji GPLS – Bišće polje (u dalnjem tekstu: Ugovor), prema kojem je definisano da ukupno ugovorena vrijednost iznosi 6.833.882 KM, a sa uračunatim PDV-om 7.995.642 KM i rokom izvršenja 180 dana od dana uvođenja u posao, te su radovi planirani da budu okončani sredinom 2022. godine. **Od zaključenja ugovora izvršene su dvije izmjene i dopune kojima se ukupna cijena povećala za 950.617 KM bez PDV-a, odnosno za 13,91% od prвobitno ugovorene. Članom 4. navedenog ugovora definisano je da su ugovorene cijene u prihvачenoj ponudi fiksne i da se neće mijenjati tokom perioda njegovog izvršenja.** Prema navedenim izmjenama i dopunama, povećane su jedinične cijene iz obrazaca za cijenu ponude zbog rasta cijena svake pojedinačne stavke, prema podacima koje je objavila Agencija za statistiku BiH i FIDIC metodologiji za izračun klizne skale. Također, pored izmjena koje su se odnosile na povećanje ukupne vrijednosti radova, Uprava je donijela deset zaključaka kojima su se odobravala produženja rokova glavom izvođaču – Promark d.o.o. Mostar, te do završetka konačne revizije u martu 2024. godine investicija u GPLS Bišće polje nije okončana, a rok iz prвobitnog ugovora je prekoračen za više od 527 dana. Konačni rok za okončanje radova prema zaključcima Uprave je bio 10. 3. 2024. godine, koji je također prekoračen. Prema članu 11. Ugovora, predviđena je kazna u slučaju neopravdanog prekoračenja roka izvođenja radova u iznosu od 0,05% od ukupno ugovorene vrijednosti radova (sa PDV-om) po svakom danu kašnjenja, s tim da ukupni iznos ugovorne kazne ne može preći 5% od ugovora. Društvo je uz dostavljeni komentar na nacrt Izvještaja dostavilo dokaz da je dobavljaču obračunalo ugovornu kaznu za period od 29. 3. do 8. 4. 2024. godine u iznosu od 40.985 KM, iako je konačni rok za završetak radova bio 10. 3. 2024. godine.

Društvo je redovno odobravalo prolongiranje rokova za završetak radova i nije obračunavalo ugovornu kaznu, za svaki dan kašnjenja, u skladu s članom 11. Ugovora, iako je rok za izvođenje ugovorenih radova prekoračen za više od 527 dana. Također, vrijednost radova je uvećana za 13,91% od ukupno ugovorene, iako je članom 4. ugovora definisano da su cijene u prihvачenoj ponudi fiksne i da se neće mijenjati tokom perioda izvršenja ugovora.

Preporuka:

- osigurati poštivanje ugovornih odredbi koje se odnose na cijene, kao i blagovremenu realizaciju zaključenih ugovora za izvođenje građevinskih radova kroz obračun ugovorne kazne za svaki dan kašnjenja.**

Amortizacija stalnih sredstava vrši se mjesечно i periodično, a po isteku poslovne godine se sačinjava i evidentira konačni obračun amortizacija koji se utvrđuje na stvarnom stanju utvrđenom popisom. Prema Pravilniku o računovodstvu Društva, utvrđen je procijenjeni vijek trajanja stalnih sredstava kako slijedi:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna imovina	5	20
Zgrade i kiosci	33 do 56	1,78 do 3,03
Uredska oprema i namještaj	6 do 10	10 do 16,67
Kompjuterska oprema	5	20
Transportna sredstva	6 do 8	12,5 do 16,67
Ostala oprema	6 do 15	6,67 do 16,67

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava izvršena je na datum bilansa. Test umanjenja, odnosno identifikaciju postojanja indikatora umanjenja na datum bilansa izvršila je ovlaštena procjeniteljica Maja Letica, na osnovu sklopljenog ugovora o djelu u iznosu od 5.500 KM neto, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, i konstatovano je da nisu identificirani indikatori umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme na 31. 12. 2023. godine.

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo ne raspolaze dokumentacijom o vlasništvu za veći broj nekretnina koje se vode kao osnovna sredstva u knjigovodstvenim evidencijama na 31. 12. 2023. godine. Prema prezentiranoj Analizi imovinsko-pravnog stanja nekretnina od ukupno 74 nekretnine, samo njih 19 je u 1/1 vlasništvu Društva, 30 je u suvlasništvu s drugim subjektima, sedam je upisano na HPT Mostar i za njih se vode pravne radnje uknjižbe, a 18 se vodi kao vlasništvo drugih subjekata (pravna i fizička lica, lokalne samouprave) i nije izgledno da će u skorijem roku doći do njihovog uknjiženja ili ne postoji dokazi ni pravni osnov za uknjiženje.

Preporuka:

- osigurati dokaze o vlasništvu nad nekretninama koje Društvo koristi i uknjižiti one nekretnine koje imaju pravni osnov za uknjiženje.**

Hipoteke i založno pravo

Društvo nad nekretninom koja se u zemljišnim knjigama vodi pod k.č. 2560/1 i 2549/1, a koja predstavlja zemljište i objekat Glavnog poštanskog logističkog središta u izgradnji, ima upisanu hipoteku Union banke d.d. Sarajevo na osnovu Ugovora o dugoročnom kreditu od 6. 5. 2022. godine u iznosu od 7.000.000 KM.

6.2.1.2 Imovina s pravom korištenja

Imovina s pravom korištenja iskazana je u iznosu od 628.569 KM i odnosi se na građevine (185.538 KM), opremu (39.345 KM) i transportna sredstva (403.686 KM) u najmu iskazanom u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 16 – Najmovi. Imovina s pravom korištenja mjerena je po sadašnjoj, diskontovanoj vrijednosti svih budućih plaćanja u vezi s najmom, koja su ugovorena, a još nisu izvršena. Kamatna stopa koju Društvo primjenjuje za izračun sadašnje (diskontovane) vrijednosti obaveze iznosi 4% godišnje.

6.2.1.3 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina iskazana je u iznosu od 2.479.436 KM, od čega se 2.257.774 KM odnosi na softver, a 221.662 KM na licence. Društvo je u toku 2023. godine evidentiralo značajno povećanje na poziciji softvera u iznosu od 2.110.617 KM, što se najvećim dijelom (2.086.174 KM) odnosi na aktivaciju novog integralnog informacijskog sistema za poštansko poslovanje „PostIS“. Ugovor za izradu novog sistema zaključen je u maju 2021. godine sa grupom ponuđača Bilog d.o.o. Zagreb i Select M d.o.o. Mostar, sa rokom izvršenja od 18 mjeseci od stupanja ugovora na snagu i ukupnom cijenom od 1.799.000 KM.

Razlika između ugovorene cijene i evidentiranog novonabavljenog softvera u finansijskim izveštajima Društva odnosi se na plaćeni PDV s proporcionalnim odbitkom na uvoz usluga od dobavljača Bilog d.o.o. Zagreb. Na osnovu zapisnika Komisije za kvantitativni i kvalitativni prijem navedenog softvera (u dalnjem tekstu: Komisija) 10. 10. 2023. godine, Uprava je donijelo odluku o njegovom usvajanju, nakon čega je sredstvo stavljeno u upotrebu 23. 10. 2023. godine, te je izvršeno plaćanje ostatka vrijednosti (10%) po ugovoru o javnoj nabavci.

Iako je ugovorom o javnoj nabavci definisan rok od 18 mjeseci za njegovo izvršenje, što bi predstavljalo novembar 2022. godine, odobrenim projektnim prijedlogom planiran je završetak projekta u martu 2023. godine, a isporuka konačnog proizvoda se desila tek u periodu od maja do oktobra 2023. godine. Društvo je prezentovalo da je dopisima obavještavalo dobavljača o potrebi prolongiranja ranije utvrđenih rokova zbog kompleksnih organizacijskih priprema. Budući da je, prema zapisnicima Komisije, prijem četvrtog, šestog i sedmog (od ukupno sedam) segmenta projekta izvršen tek u 2023. godini, odnosno nakon roka iz ugovora i odobrenog projektnog prijedloga, realizacija ovog projekta nije izvršena u skladu sa postavljenim i ugovorenim rokovima. Prema članu 8. Ugovora, predviđena je kazna u slučaju neopravdanog prekoračenja roka izvođenja radova u iznosu od 0,05% od ukupno ugovorene vrijednosti radova (sa PDV-om) po svakom danu kašnjenja, s tim da ukupni iznos ugovorne kazne ne može preći 5% od ugovora. Budući da je Društvo u više navrata tražilo prolongiranje rokova isporuke konačnog proizvoda, nije bilo osnova za zaračunavanje ugovorne kazne dobavljaču.

Preporuka:

- *osigurati realizaciju projekata vezanih za razvoj nematerijalnih sredstava u skladu sa rokovima, a u slučaju kašnjenja u realizaciji krivicom dobavljača obračunati ugovornu kaznu iz zaključenih ugovora.*

6.2.2 Kratkoročna imovina

6.2.2.1 Zalihe

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe: u KM

ZALIHE	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
Sirovine i materijal	771.452	718.630
Auto gume i ambalaža	96.252	124.882
Alat i sitan inventar	70.197	56.488
Ispravka vrijednosti	1.341.336	1.268.984
Roba	(1.208.594)	(1.222.650)
Dati avansi	472.261	490.908
	-	18

Zalihe su imovina koje Društvo drži u skladištu u obliku sirovina, materijala ili dijelova zaliha koji će biti utrošeni u procesu održavanja poslovnog procesa i drugih pomoćnih i sporednih djelatnosti ili radi prodaje u redovnom toku poslovanja. Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti od toga što je niže. Trošak obuhvata fakturnu cijenu i sve zavisne i indirektne troškove te poreze (osim onih koje Društvo kasnije može povratiti od poreznih vlasti) povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak zaliha se utvrđuje primjenom metodom prosječne cijene. Rezervni dijelovi su gotovi elementi, sklopovi ili uređaji koji se ugrađuju u stalna sredstva radi popravke odnosno održavanja.

Sitan alat i inventar, autogume i ambalaža predstavljaju imovinu koja se ne troši jednokratno u procesu poslovanja, čija je nabavna vrijednost manja od 1.000 KM. Otpis sitnog inventara vrši se 50%-tom metodom otpisa prilikom njegovog stavljanja u upotrebu.

Vrijednosno usklađivanje zaliha ispod troška neto prodajne vrijednosti Društvo vrši ukoliko se trošak zaliha ne može nadoknaditi iz razloga što su zalihe oštećene, u cijelosti ili djelimično zastarjele, ili duže zadržavane na zalihi, neupotrebljive (opadanje kvaliteta, tehnološka zastarjelost i sl.), ako su na tržištu njihove prodajne cijene smanjenje ili ako su povećani procijenjeni troškovi dovršenja. Provjera neto vrijednosti zaliha putem analize starosne strukture vrši se najmanje jednom godišnje, po pravilu krajem poslovne godine.

Društvo je na datum bilansa izvršilo procjenu neto utržive vrijednosti zaliha na osnovu prosječnog vremena obrta zaliha odnosno na osnovu ročne strukture zaliha i dodijeljenih stopa umanjenja (od 5% do 25%). Prema navedenoj procjeni utvrđeno je da je nadoknadiva vrijednost zaliha manja za 15.746 KM od one koja je knjigovodstveno iskazana, te je za taj iznos na 31. 12. 2023. godine obračunata ispravka vrijednosti zaliha robe.

Izvršili smo testiranje zaliha koje su evidentirane u Društvu na osnovu faktura od dobavljača, ulaznih kalkulacija i kalkulacija prodaje. Konstatovali smo da su zalihe iskazane u količinama i vrijednostima koje odgovaraju ulaznoj dokumentaciji, te se vode prema zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.

6.2.2.2 Potraživanja od kupaca

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća potraživanja od kupaca: **KM**

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
POTRAŽIVANJA OD KUPACA	2.670.460	2.351.498
Kupci u zemlji	2.661.935	2.331.222
Kupci u inostranstvu	8.525	20.276

Potraživanja od kupaca iznose 2.670.460 KM i obuhvataju potraživanja od kupaca u zemlji (2.661.935 KM) i kupaca u inostranstvu (8.525 KM). Potraživanja od kupaca se iskazuju po fakturnim iznosima, umanjeno za procjenu sumnjivih i spornih potraživanja na bazi pregleda nenaplaćenih iznosa na kraju godine. Sumnjiva i sporna potraživanja se otpisuju tokom godine kada su identificirana.

Potraživanja od kupaca u zemlji odnose se na: kupce za rezervisane i komercijalne poštanske usluge.

Najznačajnija potraživanja od kupaca na 31. 12. 2023. godine iskazana su u tabeli:

Naziv kupca	Ukupna potraživanja
JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar	656.307
JP BH Pošta d.o.o. Sarajevo	318.102
Preduzeće za poštanski saobraćaj RS a.d.	156.821
JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar (OP JUG)	144.393
Federalni zavod PIO/MIO	110.834
UniCredit bank d.d. Mostar	104.475

Društvo je Uputom o načinu postupanja i zaduženjima organizacijskih dijelova Društva u vezi naplate potraživanja i pokretanja naplate sudskim putem uredilo procedure za upravljanje potraživanjima. Naime, nakon isteka roka od dva mjeseca od dospjeća fakture, kupcu se šalje poziv za plaćanje putem e-maila. Nakon isteka roka od tri mjeseca od dana dospjeća fakture, obavezno se šalje prva opomena kupcu, a nakon isteka roka od šest mjeseci šalje se druga opomena u kojoj se naglašava da se radi o opomeni pred tužbu. Nakon slanja druge opomene i proteka roka od devet mjeseci od dana dospjeća fakture, šalje se nalog Uredu pravnih, općih poslova i poslova sigurnosti radi podnošenja tužbe. Nakon podnošenja tužbe stiču se uslovi da se potraživanje prenese na sumnjiva i sporna potraživanja na osnovu odluke Uprave.

Na dospjela potraživanja od kupaca se obračunava zatezna kamata koja je na 31. 12. 2023. iznosi 12.157 KM. Ukupna dospjela potraživanja od kupaca na 31. 12. 2023. iznose 812.130 KM ne uključujući sumnjiva i sporna, odnosno već ispravljena potraživanja. Najznačajniji iznos dospjelih potraživanja odnosno 676.645 KM je u kašnjenju do 30 dana.

U strukturi spornih potraživanja od kupaca značajnije stavke odnose se na:

- JP Parkovi Mostar (76.513 KM),
- Udruga za promicanje i zaštitu duhovnih vrijednosti (15.582 KM),
- Hercegovina osiguranje d.d. u likvidaciji (12.288 KM),
- Mreža d.o.o. (12.009 KM) i
- Spin d.o.o. Mostar (11.163 KM).

Ispravka vrijednosti potraživanja iskazana je u iznosu 303.896 KM, od čega se na ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja odnosi 183.167 KM, a na ispravku vrijednosti po MSFI-ju 9 – Finansijski instrumenti 120.729 KM.

Društvo je na 31. 12. 2023. godine, kao i u prethodnim periodima sačinilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti. Na osnovu smjernica za izračunavanje očekivanog kreditnog gubitka grupisana su potraživanja na ugovorna i ostala potraživanja, te su primjenjeni historijski podaci za tri posljednje godine.

Utvrđene su sljedeće stope za usklađenja vrijednosti potraživanja:

Period dospijeća (dana)	nedospjelo	do 30	od 31 do 90	od 91 do 180	od 181 do 360	više od 360
Stopa otpisa	0,1%	10,31%	15,98%	30,39%	39,42%	100%

Ročna struktura potraživanja na datum bilansa je bila sljedeća:

nedospjelo	do 30	od 31 do 90	od 91 do 180	od 181 do 360	preko 360 dana	ranije ispravljeno	ukupno dospjela potraživanja
1.989.892	676.645	71.936	46.914	13.105	3.530	183.167	991.767

Na osnovu Izvještaja o vrijednosnom usklađivanju potraživanja u skladu sa MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, Uprava Društva je 2. 2. 2024. godine donije Odluku o vrijednosnom usklađivanju potraživanja za 2023. godinu u iznosu od 120.729 KM. Navedeno vrijednosno usklađivanje izračunato je na osnovu grupisanja potraživanja prema zajedničkim karakteristikama kreditnog rizika, te su im dodijeljeni procenti za njihovu ispravku u odnosu na broj dana kašnjenja plaćanja. Nakon množenja dodijeljenog procenta i ukupnog iznosa potraživanja prema broju dana kašnjenja dobiveni iznos se uvećava za očekivane makroekonomski trendove, koji je za 2023. godinu određen u stopi 14,11%.

6.2.2.3 Novac i novčani ekvivalenti

Struktura novca i novčanih ekvivalenta na datum bilansa je sljedeća:

u KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
Novac i novčani ekvivalenti	6.133.341	8.588.637
Transakcijski računi – domaća valuta	3.697.877	5.504.099
Transakcijski računi – strana valuta	2.434.989	2.484.400
Izdvojena novčana sredstva	0	599.357
Blagajna	475	780

Društvo ima otvorene transakcijske i devizne račune kod UniCredit banke, Raiffeisen Bank d. d. BiH, Addiko banke, Asa banke i Union banke. Glavni račun je otvoren kod UniCredit Banke. Pored bilansno iskazanih novčanih sredstava, Društvo također raspolaže novčanim sredstvima koja predstavljaju tuđa sredstva od komitenata i koriste se u okviru redovnog poslovanja. Tuđa novčana sredstva se iskazuju u okviru vanbilansne evidencije, a nalaze se na posebnom računu otvorenom kod UniCredit banke.

Salda na računima kod banaka potvrđena su izvodima na 31. 12. 2023. godine.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom: u KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
KAPITAL	22.759.053	22.550.012
Osnovni kapital	26.335.069	26.335.069
Dobit tekućeg perioda	209.041	267.188
Neraspoređeni gubitak	(3.785.057)	(4.052.245)

Osnovni kapital Društva iskazan je u iznosu od 26.335.069 KM, te nije bilo promjena u njegovoj visini i strukturi u 2023. godini. Vlasnička struktura kapitala je sljedeća:

- Federacija BiH, 16.527.889 KM ili 62,76%
- Hrvatska pošta d.d. Zagreb, 9.807.180 KM ili 37,24%.

Neraspoređeni gubitak iskazan je u iznosu od 3.785.057 KM, a čini ga akumulirani (preneseni) gubitak iz ranijih godina, koji je u 2023. godini smanjen za 267.187 KM i odnosi se na akumulirani gubitak prethodnih godina. Na prijedlog Nadzornog odbora, Skupština Društva je 23. 6. 2023. godine donijela Odluku o pokriću akumuliranog gubitka iz dobiti za 2022. godinu.

Dobit tekućeg perioda iskazana je u iznosu od 209.041 KM i odnosi se na dobit ostvarenu iz poslovanja za 2023. godinu.

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima Društva na 31. 12. 2023. iskazane su obaveze kako slijedi: KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
OBAVEZE	13.597.291	7.661.581
Dugoročne obaveze	7.055.419	1.550.455
Obaveze po uzetim kreditima	5.875.020	764.436
Obaveze po osnovu najmova	249.287	417.236
Odgođeni prihod	191.534	24.861
Rezervisanja	739.578	343.922
Kratkoročne obaveze	6.541.872	6.111.126
Obaveze prema dobavljačima	1.893.211	2.444.895
Ugovorne obaveze	753	1.395
Obaveze po uzetim kreditima	763.324	472.833
Obaveze po osnovu najmova	332.623	379.300
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	105.747	152.112
Odgođeni prihod	66.143	10.309
Rezervisanja	152.830	102.677
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	3.227.241	2.548.245

6.2.4.1 Dugoročne obaveze

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku odnose se na obaveze po uzetim kreditima (5.875.020 KM) i obaveze po osnovu najmova (249.287 KM).

Na datum bilansa Društvo je iskazalo dugoročni dio obaveze po kreditu Union banke d.d. Sarajevo u iznosu od 5.875.020 KM, na ime glavnice.

Iskazana obaveza odnosi se na dugoročnu obavezu prema Ugovoru o kreditu zaključenom 6. 5. 2022. godine sa Union bankom d.d. Sarajevo na ukupni iznos od 7.000.000 KM, uz fiksnu kamatnu stopu od 1,7%, namijenjen za ulaganja u izgradnju GPLS Bišće polje, sa rokom vraćanja 120 mjeseci sa

uključenim grejs periodom od prvih 12 mjeseci. Za instrumente osiguranja Društvo je osiguralo deset bjanko mjenica sa klauzulom „bez protesta“ i upis založnog prava na objektu i zemljištu u Rodoču. Odobrena sredstva Društvo je koristilo u tranšama u skladu sa dinamikom izvođenja radova, na osnovu dostavljenih privremenih situacija dobavljača za izgradnju poslovnog objekta, izabranog na osnovu provedenog otvorenog postupka javne nabavke. Ugovoreno je da otplata kredita započinje nakon isteka grejs perioda od 12 mjeseci, kroz 108 jednakih mjesecnih anuiteta (glavnica uvećana za kamatu) u iznosu od 69.905 KM. Otplatni plan kredita je sastavni dio zaključenog Ugovora o dugoročnom kreditu iz 2022. godine, prema kojem je utvrđena ukupna obaveza Društva po ovom osnovu. **Revizijom smo utvrdili da Društvo nije objavilo iznos obaveza za kamate po ovom kreditu koje na 31. 12. 2023. godine, prema prezentovanom otplatnom planu, iznose 469.019 KM.** Prema Konceptualnom okviru za finansijsko izvještavanje i računovodstvenom načelu nastanka događaja, učinci transakcija i drugih događaja i okolnosti na ekonomski resurse i potraživanja izvještajnog subjekta prikazuju se u periodima u kojima ti učinci nastaju, čak i kada se uplate i isplate novca izvrše u nekom drugom periodu, kako bi se korisnicima finansijskih izvještaja prikazale sve važne informacije. Računovodstvenim politikama Društva nije propisano evidentiranje kamata po dugoročnom kreditu. Također, prema zahtjevima MRS-a 23 – Troškovi pozajmljivanja, kamate koje se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili proizvodnji sredstva subjekt je dužan kapitalizirati kao dio troška nabavke tog sredstva. S obzirom na to da na datum bilansa Društvo nije kapitaliziralo kamate u iznosu od 80.703 KM po zaključnom Ugovoru o dugoročnom kreditu sa Union bankom d.d. Sarajevo, kao dio troška izgradnje GPLS Bišće polje, ne možemo potvrditi da su finansijski izvještaji za 2023. godinu sačinjeni u skladu sa zahtjevima MRS-a 23 – Troškovi pozajmljivanja.

Uz dostavljeni komentar na nacrt Izvještaja, Društvo je dostavilo dokaze o kapitalizaciji kamate po zaključnom Ugovoru o dugoročnom kreditu u 2024. godini, kada je izvršena i ispravka knjiženja kamate koja je nepravilno evidentirana u 2023. godini u iznosu od 80.703 KM. Ispravka je izvršena na način da je evidentiran prihod od ispravke greške iz ranijeg perioda i povećanje vrijednosti investicije u toku u navedenom iznosu.

Preporuka:

- **na datum bilansa kapitalizirati kamatu u skladu sa zahtjevima MRS-a 23 – Troškovi pozajmljivanja, s ciljem fer prezentacije finansijskih izvještaja.**

Obaveze po osnovu najmova (249.287 KM) odnose se na dugoročnu obavezu po zaključenim ugovorima o najmu objekata i transportnih sredstava iskazanih u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 16 – Najmovi. Za obračun diskontovane vrijednosti obaveze Društvo primjenjuje kamatnu stopu od 4%, a za objekte u zakupu na neodređeno vrijeme utvrđen je period od pet godina.

Odgodeni prihodi

Odgodeni prihodi iskazani su u iznosu od 191.534 KM, a u najvećoj mjeri (173.189 KM) odnosi se na knjigovodstveno evidentiranje građevinskog objekta u Odžaku koji je nakon višegodišnjeg procesa usklađivanja imovinsko pravnog stanja upisan u vlasništvo Društva na osnovu Odluke uprave Društva od 10. 5. 2023. godine čiji je sastavni dio elaborat o izvršenoj procjeni stalnog sudskog vještaka građevinske struke. Uknjiženi objekat Društvo priznaje na sistemskoj osnovi u korist prihoda svake godine, kako nalaže MRS 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanja državne pomoći.

Rezervisanja

Rezervisanja u iznosu od 739.578 KM, predstavljaju dugoročni dio rezervisanja izvršenih na osnovu Odluke uprave od 17. 1. 2024. godine prema izvršenoj aktuarskoj procjeni u skladu sa zahtjevima MRS-a 19 – Primanja zaposlenih (663.678 KM) i obračunata rezervisanja za sudske sporove (75.900 KM). Obaveza za obračunata rezervisanja u skladu sa MRS-om 19 – Primanja zaposlenih značajno veća su za 405.056 KM u odnosu na prethodnu godinu iz razloga što je Društvo prvi put izvršilo

potpuno rezervisanje u skladu sa aktuarskom procjenom, što smo potvrdili na osnovu Aktuarske procjene za 2023. godinu, ovlaštene aktuarke Vanje Dragičević.

6.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 6.541.872 KM, a odnose se na finansijske obaveze po amortizovanom trošku (3.095.658 KM), ostale obaveze uključujući i razgraničenja (3.227.241 KM), rezervisanja (152.830 KM) i odgođeni prihodi (66.143 KM).

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Kratkoročne finansijske obaveze po amortizovanom trošku iskazane su u iznosu od 3.095.658 KM, a u najvećoj mjeri odnose se na obaveze prema dobavljačima (1.893.211 KM). Iskazane obaveze po uzetim kreditima (763.324 KM) i obaveze po osnovu najmova (105.747 KM) opširnije su opisane u okviru dugoročnih obaveza.

Obaveze prema dobavljačima iskazane su u iznosu od 1.893.211 KM, a odnose se na obaveze prema: dobavljačima u zemlji 1.885.842 KM i dobavljačima u inostranstvu 7.369 KM. Uvidom u knjigovodstvenu evidenciju obaveza prema dobavljačima i dostavljenih Izvoda otvorenih stavki dobavljača, potvrđene su navedene obaveze. Iskazane obaveze prema dobavljačima u zemlji na 31. 12. 2023. godine u najvećem dijelu odnose se na „Promark“ d.o.o. Mostar (447.037 KM), „Grad Mostar“ (295.941 KM), JP „BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo (179.990 KM), „Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka (55.462 KM), „Bilog“ d.o.o. Mostar (52.229 KM), „Delta security“ d.o.o. Čitluk (47.711 KM), „Pepi kartis“ d.o.o. Mostar (39.604 KM), „Hifa Petrol“ d.o.o. Sarajevo (31.908 KM) „Guma M“ d.o.o. Mostar (29.131 KM).

Najznačajniji promet tokom 2023. godine realizovan je sa dobavljačima u zemlji: „Promark“ d.o.o. Mostar (7.178.118 KM), JP „BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo (1.253.976 KM), „Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka (709.731 KM), „Guma M“ d.o.o. Mostar (386.065 KM), „Delta security“ d.o.o. Čitluk (320.782 KM), „Bilog“ d.o.o. Mostar (266.781 KM), „Guma X“ d.o.o. Mostar (218.122 KM), te sa dobavljačima u inostranstvu: „Bilog“ d.o.o Zagreb (938.890 KM), „Hrvatska pošta“ d.d. Zagreb (451.189 KM), Agencija za komercijalnu djelatnost d.o.o. (66.140 KM), „Mips“ d.o.o. Zagreb (38.808 KM) i „Alfatec group“ d.o.o. Zagreb (21.099 KM).

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja

Ostale obaveze uključujući i razgraničenja iskazane su u iznosu od 3.227.241 KM, a u najvećoj mjeri odnose se na unaprijed obračunate troškove za koje nije primljena faktura u iznosu od 1.532.745 KM (najznačajniji odnose se na: „Promark“ d.o.o. Mostar 885.318 KM, međuoperatorski poštanski promet 482.164 KM, obaveze za otpremnine prema procjeni, kratkoročni dio 152.830 KM), obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih u iznosu od 1.579.921 KM za decembar 2023. godine, te ostale obaveze u iznosu od 122.630 KM.

6.2.5 Popis imovine i obaveza

Popis imovine i obaveza proveden je na osnovu Odluke Uprave od 1. 12. 2023. godine, kada su i formirane popisne komisije. Popis u Društvu se provodi na osnovu Pravilnika o provedbi popisa imovine i obaveza iz 2020. godine, kojim su detaljno propisana zaduženja i odgovornosti pojedinačnih komisija, faze obavljanja posla i način kreiranja izvještaja.

Izvještaj centralne komisije o izvršenom redovnom popisu imovine i obaveza sačinjen je 13. 2. 2024. godine, u kojem su objedinjeni izvještaji pojedinačnih popisnih komisija sa popisnim listama, sa pregledom stavki koje su utvrđene kao manjak na popisu, te stavki koje se predlažu za otpis. Uvidom u popisne liste i izvještaje pojedinačnih popisnih komisija utvrdili smo da je popis izvršen na način i u rokovima definiranim odlukama o imenovanju komisija. Komisija za popis je utvrdila da je određeni dio stalnih sredstava, sadašnje vrijednosti 4.556 KM dotrajao i neupotrebljiv, te je predložila njihovo rashodovanje. Također, komisija je predložila za rashod zalihe u vrijednosti od 2.557 KM zbog njihove

zastarjelosti. Pored prijedloga za rashodovanje, komisija je uputila i prijedlog za oprihodovanje obaveza u iznosu od 3.745 KM, čime je konačni finansijski efekat popisa iznosio 3.368 KM.

Izvještaj o izvršenom popisu za 2023. godinu sa prilozima popisnih komisija, kao i prijedlozi Centralne popisne komisije za otpis i oprihodovanja dostavljen je Upravi koja ga je Odlukom od 15. 2. 2024. godine usvojila. Revizijom smo utvrdili da je proveden cjelovit popis imovine i obaveza, te da je u poslovnim knjigama izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako nalaže član 21. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

6.3 IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA

U Izvještaju o gotovinskim tokovima iskazani su početno stanje gotovine i gotovinskih ekvivalenta u iznosu od 8.588.637 KM i konačno stanje u iznosu od 6.133.341 KM, što za rezultat ima neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenta u iznosu od 2.455.296 KM. Izvještaj o gotovinskim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2023. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljane su u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i člana 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je u iznosu od 16.502.071 KM, a odnosi se na:

- Tuđa materijalna sredstva (komisiona roba, roba lutrije, administrativne i sudske takse) u iznosu od 1.551.622 KM,
- Novčana sredstva od drugih i potraživanja u iznosu od 12.962.388 KM,
- Primljene avale i garancije u iznosu 895.155 KM,
- Date avale i garancije u iznosu od 108.103,
- Ostalu vanbilansnu aktivu u iznosu od 32.325 KM i
- Evidentirana hipoteka na imovinu u iznosu od 952.025 KM.

Na računima vanbilansne evidencije evidentiraju se transakcije pružanja finansijskih usluga (UPP, uputnički promet i sl.), zatim praćenje stanja zaliha robe po ugovorima o komisionu i zastupanju u prodaji, primljeni i dati avali i garancije, hipoteka na imovinu kao i druga potraživanja. Instrument osiguranja za kredit za izgradnju objekta GPLS predstavlja uknjižba hipoteke na zemljište na koje se gradi objekt u korist Union banke d.d. Sarajevo.

8. JAVNE NABAVKE

U Društvu je u primjeni Pravilnik o javnim nabavkama iz februara 2023. godine, sa primjenom od 16. 3. 2023. godine, usklađen sa odredbama Zakona o javnim nabavkama čije su izmjene i dopune u primjeni od decembra 2022. godine.

U skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima, Zakona o javnim nabavkama i Pravilnika o javnim nabavkama, a na osnovu Plana poslovanja Društva, sačinjen je Plan nabavki za 2023. i usvojen 17. 2. 2023. godine. Navedeni plan u skladu sa Statutom ne usvaja Nadzorni odbor Društva, već u obliku

informacije prati njegovo izvršenje tokom godine. Planom nabavki su definisani predmeti nabavke, procijenjena vrijednosti, postupak, izvori finansiranja, i dinamika nabavke.

Planirane su nabavke u ukupnom iznosu od 7.497.155 KM, za koje je Društvo planiralo provesti 186 postupaka (6.260.875 KM), i to: robe (4.983.675 KM), usluge (1.329.200 KM) i radovi (152.000 KM) i 29 uz primjenu izuzeća Zakona o javnim nabavkama (1.236.280 KM). Prema izveštaju Agencije za javne nabavke prečišćenim Planom nabavki za 2023. godinu Društvo je planiralo nabavke u ukupnom iznosu od 6.991.161 KM (povećanje u odnosu na osnovni plan za 730.286 KM, od čega se najveće povećanje odnosi na nabavku najma teretnih vozila putem operativnog lizinga 275.760 KM i usluge prevoza između poštanskih centara 168.000 KM).

Društvo je u 2023. godini provedlo 247 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti 3.022.976 KM, čiji pregled dajemo u tabeli:

	Iznos (u KM)	Broj postupaka	Revidirano (broj postupaka)
JAVNE NABAVKE	3.022.976	247	1.841.554 (29)
Otvoreni postupci	2.842.883	45	1.767.522 (12)
Konkurs za izradu idejnog rješenja	5.500	1	5.500 (1)
Direktни sporazumi	174.593	201	68.532 (16)

Konstatovali smo sljedeće kod provođenja određenih javnih nabavki:

- Kod nabavke **usluga održavanja i razvoja aplikacije za pozadinsko poslovanje** Društvo je pokrenulo otvoreni postupak sa procijenjenom vrijednošću od 220.000 KM. Tenderskom dokumentacijom u dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača predviđeni su slijedeći minimalni uslovi: da ponuđač ima na raspolaganju stručno osoblje od čega najmanje tri osobe posjeduju visoku stručnu spremu informatičkog smjera i najmanje jednu osobu koja posjeduje status „IBM Champion za Information management“ za jednu od posljednjih pet godina. Ugovor je zaključen sa Select M d.o.o. Mostar, koji je bio i jedini prijavljeni ponuđač, u iznosu od 219.320 KM. **Nisu prezentovana obrazloženja na osnovu kojih se može potvrditi da traženi broj stručnih lica u tenderskoj dokumentaciji predstavlja minimalne zahtjeve, što je obaveza ugovornog organa shodno članu 44. stav 2. Zakona**, prema kojem Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji definiše uslove za kvalifikaciju na način da utvrdi minimum zahtjeva za kvalifikaciju kandidata/ponuđača u pogledu njihove lične sposobnosti, ekonomskog i finansijskog stanja, te njihove tehničke i/ili profesionalne sposobnosti. Uvidom u dostavljenu ponudu izabranog ponuđača utvrdili smo da je dostavio potvrdu pravnog lica Alfatec Group d.o.o. Zagreb u kojoj je navedeno da će za potrebe prijave na tender za nabavku usluga održavanja i razvoja ponuđaču Select M omogućiti angažovanje jednog svog zaposlenika sa certifikatom „IBM Champion za Information management“. Ovim načinom utvrđivanja uslova ponude i ograničavanjem na određene certifikate, narušava se načelo konkurenčije, a samim tim i mogućnost ugovornih organa da postignu najveću vrijednost za svoj novac. Ovim postupkom nabavke nije osigurana pravična i aktivna konkurenčija svih ponuđača, niti je predmetna nabavka definisana na stvarnoj konkurentskoj osnovi, što nije u skladu sa članovima 3. i 54. stav 9. Zakona o javnim nabavkama.
- Za nabavku **usluga održavanja vozila u garantnom roku** proveden je otvoreni postupak javne nabavke. Postupak je pokrenut Odlukom od 15. 3. 2023. godine, a procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 72.540 KM, nakon prethodno provedenog ispitivanja tržišta. Nabavka je podijeljena na tri lot-a, a procijenjene vrijednosti su za lot 1 – Renault 49.140 KM, lot 2 – Citroen 11.700 KM i lot 3 – Iveco 11.700 KM. Kriterij dodjele ugovora bio je najniža cijena. Nakon objavljenog javnog poziva sedam zainteresovanih ponuđača preuzele je tendersku dokumentaciju, a zaprimljene su samo po jedna ponuda za lot 1 i lot 3. Za lot 2 nije dostavljena niti jedna ponuda, ta je donesena odluka o poništenju postupka za nabavku usluga održavanja Citroen vozila u garantnom roku.

Revizijom smo utvrdili da je tenderskom dokumentacijom u dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti za lot 1 zahtijevano, između ostalih uslova, i to da ponuđač ima na raspolaganju najmanje jednu servisnu radionicu tehnički opremljenu i registrovanu sa dozvolom za rad na području kantona u kojima su sjedišta poslovnih područja ugovornog tijela (Mostar, Livno, Vitez i Orašje). Iako je ponuđač Guma M d.o.o. Mostar u svojoj ponudi, za lot 1 - održavanje vozila u garantnom roku Renault, dostavio Izjavu da posjeduje servisnu radionicu tehnički opremljenu i registrovanu sa dozvolom za rad samo na adresi Bišće polje bb Mostar, komisija je ponudu ponuđača ocijenila ispravnom i prihvatljivom u skladu sa utvrđenim zahtjevima iz tenderske dokumentacije. Nakon izvršenog pregleda i ocjene pristiglih ponuda komisija je predložila da se zaključi okvirni sporazum na dvije godine sa ponuđačem Guma M d.o.o. Mostar u vrijednosti 49.106 KM. S obzirom na to da Društvo nije odbacio ponudu ponuđača koji je dostavio nepotpune dokaze u odnosu na zahtijevane uslove utvrđene tenderskom dokumentacijom, postupak nije proveden u skladu sa članovima 68. i 69. Zakona o javnim nabavkama.

- Kod provođenja određenih direktnih sporazuma poput: **nabavke artikala za poslovne poklone (3.624 KM), nabavke multifunkcijskih uređaja (5.810 KM) i nabavke kišobrana (9.958 KM)** nije prezentovano da je prilikom istraživanja tržišta korištena ista metodologija za procjenu cijena na tržištu. Naime, od izabranih ponuđača za navedene postupke pismeno je tražena ponuda za pojedinačne predmete nabavki, dok je kao uporedna cijena korištena ona dostupna na internetu za pojedinačni artikal. Navedeno može imati za posljedicu da nije postignuta najniža cijena za Društvo, jer istraživanje tržišta nije provedeno na osnovu ujednačenih kriterija.
- Društvo je u 2023. godini realizovalo nabavku **poslovnih poklona** putem otvorenog postupka u iznosu od 33.850 KM, te putem četiri direktna sporazuma u iznosu od 20.457 KM. **Budući da se radi o istovrsnim nabavkama za koje je bilo moguće provesti jedan postupak (u ovom slučaju jedan otvoreni postupak, uzimajući u obzir ukupnu vrijednost provedenih postupaka), Društvo nije postupilo u skladu s članom 15. stav 7. Zakona o javnim nabavkama koji propisuje da ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog Zakonom.**

Uzimajući u obzir navedene propuste kod provođenja javnih nabavki u iznosu od najmanje 322.733 KM, u dijelu koji se odnosi na ocjenjivanje ponuda u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije, odabir odgovarajućeg postupka i sačinjavanje tenderske dokumentacije na način da svim ponuđačima omogući nediskriminirajući tretman, Društvo ih nije provelo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Preporuka:

- *tendersku dokumentaciju u dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti sačinjavati na način da omogući jednak i nediskriminirajući tretman, dosljedno primjenjivati zahteve iz tenderske dokumentacije pri ocjeni ponuđača, a za nabavku istovrsne robe provesti odgovarajući postupak, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.*

9. OSTALI NALAZI

9.1 Sudski sporovi

Prema prezentiranim podacima Ureda pravnih, općih poslova i poslova sigurnosti, protiv Društva se vode sudski sporovi u ukupnoj vrijednosti tužbenih zahtjeva od 362.335 KM, od čega nema pravosnažnih sudske presude. Na osnovu procjene Službe, koja uključuje sve predmete za koje su podnesene tužbe protiv Društva do 31. 12. 2023, a za koje nisu donesene pravosnažne presude, rezervisanja za sudske sporove izvršena su u iznosu od 12.200 KM i odnose se isključivo na radne sporove koji se vode protiv Društva.

Obračunata rezervisanja po sudskim sporovima na 1. 1. 2023. iznosila su 85.300 KM, te je tokom 2023. ukinuto rezervisanje za jedan sudski spor u iznosu od 21.600 KM, a uknjiženjem novih rezerviranja za dva sudska spora iz radnih odnosa u iznosu 12.200 KM, novo stanje rezervisanja za sudske sporove na 31. 12. 2023. iznosi 75.900 KM. Za ostale radne sporove procijenjeno je da nema rizika gubitka spora i mogućih štetnih posljedica po Društvo, zbog čega nisu vršena rezervisanja.

Društvo je pokrenulo sudske postupke u visini tužbenih zahtjeva od 397.820 KM, od čega se iznos od 337.271 KM odnosi na pravosnažne sudske presude i iznos od 60.390 KM na nepravosnažne presude. Ostatak od 158 KM odnosi se na podnesene tužbe koje još nisu okončane. Navedene presude se u najvećem dijelu odnose na podnesene tužbe radi neplaćenih računa za izvršene usluge. Pored navedenih postupaka, Društvo također vodi dva postupka protiv JP HT d.d. Mostar za utvrđenje diobe nekretnine i utvrđivanje vlasništva nad nekretninom, te jedan postupak protiv JP Vodovod d.o.o. Posuđe koji se odnosi na uknjiženje nekretnine.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Društvo je 31. 5. 2024. dostavilo komentar, sa pratećom dokumentacijom.

Obrazloženja su data za nalaze i preporuke u vezi: sistematizacije tačnog broja izvršilaca određenog radnog mjeseta; zapošljavanja radnika; usklađivanja Računovodstvenih politika Društva; obavljanja Ureda za reviziju institucija u FBiH o imenovanju direktora Odjela za internu reviziju; zaključivanja ugovora o djelu; knjigovodstvenog evidentiranja u skladu sa MSFI-jem 16 – Najmovi; priznavanja sredstava reprezentacije; realizacije ugovora za izvođenje građevinskih radova; obezbjeđenja dokaza o vlasništvu nad nekretninama; realizacije projekata vezanih za razvoj nematerijalnih sredstava; kapitaliziranja kamate; te provođenja postupaka javnih nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Uvažena su i inkorporirana u konačan Izvještaj obrazloženja koja se odnose na broj dana za produženje roka kod realizacije ugovora za izvođenje građevinskih radova i provođenje odgovarajućeg postupka kod povećanja vrijednosti ugovorenih radova.

Ostali komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

- kod utvrđivanja tačnog broj izvršilaca određenog radnog mjeseta sistematizacijom, u svrhu efikasne i efektivne realizacije ciljeva, Društvo navodi da član 118. Zakona o radu ne propisuje obavezu navođenja broja izvršilaca po svakom sistematizovanom radnom mjestu, te da je Pravilnikom o radu i Pravilnikom o planiranju Društva definisan postupak utvrđivanja potrebnog broja izvršilaca. S obzirom na to da su na 31. 12. 2023. godine sistematizovana 182 naziva radnih mjeseta bez utvrđenog broja izvršilaca, nismo mogli ocijeniti popunjenošću radnih mjeseta u Društvu. Nalaz i preporuka u vezi s navedenim dati su uzimajući u obzir da se radi o subjektu u većinskom državnom vlasništvu, s javnom odgovornošću, koje bi trebalo planirati i pratiti broj zaposlenih u svrhu efikasne i efektivne realizacije svojih ciljeva;
- u vezi prijema radnika na određeno vrijeme uz primjenu izuzeća po članu 5. Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH, Društvo je konstatovalo da je hitni prijem koristilo samo u izuzetnim, hitnim slučajevima, kada postoji stvarni rizik neispunjerenja obaveza pružanja usluge korisnicima, te je dostavljena dokumentacija kojom je revizorski tim raspolagao i tokom obavljanja revizije. Navedeno obrazloženje ne možemo prihvatiti, s obzirom na to da Društvo nije sistematizacijom utvrdilo tačan broj izvršilaca određenog radnog mjeseta, te internim aktom nije razradilo proceduru prijema zaposlenika na osnovu primjene izuzeća. Posebno ističemo da je od 64 zaposlena na osnovu Uredbe tokom godine sa njih 36, nakon proteka perioda od šest mjeseci i objavljenog javnog konkursa, zaključen ugovor na neodređeno vrijeme;

- za zaključivanje ugovora o djelu Društvo je navelo da su oni zaključeni na određeno vrijeme, za jednokratne poslove i koji ne spadaju u redovne aktivnosti Društva. Međutim, utvrdili smo da su ugovoreni poslovi koji se odnose na unos i obradu podataka sistematizovani u Društvu i predstavljaju njegove redovne aktivnosti. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o radu, Pravilnikom o radu, organizacionoj strukturi i sistematizaciji radnih mesta, kao ni Zakonom o obligacionim odnosima. Vezano za angažman ovlaštenog procjenitelja putem ugovora o djelu, Društvo se osvrnulo na preporuku eksternog revizora u revizorskom izještaju za 2022. godinu, koji je naveo da procjenu bilansnih pozicija treba vršiti ovlašteni procjenitelj, a ne interna komisija koja je ranije vršila takve procjene. Prema članu 27. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, procjenu bilansnih pozicija mogu vršiti ovlašteni procjenitelji, što ne podrazumijeva obavezu njihovog angažmana u tu svrhu;
- kod iskazivanja imovine i obaveza po osnovu najma u skladu sa odredbama MSFI-ja 16 – Najmovi, Društvo je navelo da nisu utvrđene veće nepravilnosti osim kod neadekvatnog evidentiranja jednog prostora u najmu, kao i da je ugovor o najmu navedenog prostora okončan, te da se daljnja evidencija imovine s pravom korištenja vodi u skladu sa MSFI-jem 16 – Najmovi. Navedeno nije uticalo na izmjenu nalaza i preporuke budući da se predmetna neusklađenost odnosi na period revizije, te da imovina s pravom korištenja nije pravilno iskazana u finansijskim izještajima za 2023. godinu;
- vezano za priznavanje sredstava reprezentacije, Društvo je obrazložilo da je organizovalo edukacije za svoje zaposlenike, koje su jednim dijelom zahtijevale i troškove reprezentacije, odnosno keteringa. Također su naveli da je sadržaj i cijena keteringa bila poznata unaprijed, ali da specifikacija usluga nije navedena na fakturi zbog moguće nepreglednosti. Revizijom smo utvrdili da zaprimljene fakture ne sadrže specifikaciju konzumiranih usluga, nisu svojeručno ovjerene od osoba koje su koristile reprezentaciju, niti je na njima naznačena svrha troškova reprezentacije, a narudžbenice su ispostavljene nakon primljenih faktura, zbog čega ne možemo potvrditi da su kontrole u vezi korištenja sredstava reprezentacije uspostavljene na način utvrđen Pravilnikom o reprezentaciji i upotrebi poslovnih kartica;
- u vezi sa obezbjeđenjem dokaza o vlasništvu nad nekretninama Društvo je navelo poteškoće koje postoje prilikom obavljanja navedenog procesa, kao i dosadašnje aktivnosti u vezi s njim. Međutim, dostavljena dokumentacija i dato obrazloženje nisu uticali na preporuku koja se odnosi na nastavak aktivnosti i obezbjeđenje dokumentacije o vlasništvu nad nekretninama koje Društvo koristi;
- kod realizacije projekata vezanih za razvoj nematerijalnih sredstava navedeno je da Društvo posjeduje Pravilnik o upravljanju projektima kojim je definisan proces planiranja, provedbe i nadzora nad projektom, kao i odgovornosti učesnika. Društvo nadalje navodi da u slučaju razvoja informacionog sistema „PostIS“ nije došlo do kašnjenja krivicom dobavljača, te nije bilo osnova za primjenu ugovornih odredbi koje se odnose na obračun ugovorne kazne. Međutim, revizijom je utvrđeno da je Društvo tražilo prolongiranje rokova isporuke, zbog čega nije bilo osnova za zaračunavanje ugovorne kazne dobavljaču. Također, dati nalaz i preporuka se odnose na potrebu osiguravanja realizacije u skladu sa postavljenim rokovima ili adekvatnije planiranje kako bi se ugovorili realni rokovi, što Društvo nije izvršilo;
- u vezi javnih nabavki:
- za održavanje aplikacije pozadinskog poslovanja Društvo je konstatovalo da je razumljivo da traži određene kvalifikacije i kompetencije osoblja koje će održavati aplikaciju, te da je certifikat „IBM Champion za information management“ neophodan za održavanje IBM Informix baze podataka. Međutim, ovim načinom utvrđivanja uslova ponude i ograničavanjem na određene certifikate narušava se načelo konkurenčije, a samim tim i mogućnost ugovornih organa da postignu najveću vrijednost za svoj novac, pogotovo imajući u vidu da ni izabrani ponuđač nije raspolažeao osobljem koje posjeduje traženi certifikat, već je dostavljena potvrda drugog pravnog lica koje ih može staviti na raspolaganje. Ovim

postupkom nabavke nije osigurana pravična i aktivna konkurenčija svih ponuđača, niti je predmetna nabavka definisana na stvarnoj konkurentskoj osnovi, što nije u skladu sa članovima 3. i 54. stav 9. Zakona o javnim nabavkama;

- kod postupka nabavke usluga održavanja vozila u garantnom roku za lot 1, Društvo je konstatovalo da je komisija ponudu jedinog ponuđača ocijenila dovoljnom s aspekta ispunjavanja traženih uslova tehničke i profesionalne sposobnosti, budući da nijedan drugi ponuđač u BiH nema ovlaštenje za popravku predmetnih vozila u garantnom roku. Međutim, revizijom smo utvrdili da je tenderskom dokumentacijom zahtijevano da ponuđač ima na raspolaganju po jednu servisnu radionicu na području svih kantona u kojima su sjedišta poslovnih područja ugovornog tijela (Mostar, Livno, Vitez i Orašje). Iako je ponuđač Guma M d.o.o. Mostar u svojoj ponudi, za lot 1 dostavio izjavu da posjeduje servisnu radionicu samo na adresi u Mostaru, Društvo nije odbacilo navedenu ponudu, zbog čega postupak nije proveden u skladu sa članovima 68. i 69. Zakona o javnim nabavkama;
- vezano za prethodno istraživanje tržišta kod provođenja određenih direktnih sporazuma Društvo navodi da u članu 14a. Zakona o javnim nabavkama nije precizno navedeno na koji način se i po kojoj metodologiji radi prethodno istraživanje tržišta, te da su svi načini provođenja ispravni, kao i da je bitno da se dođe do realne procjene tržišne vrijednosti predmeta nabavke. Iako članom 14a. Zakona o javnim nabavkama nije definisana metodologija za istraživanje tržišta, njegovo provođenje bez ujednačenih kriterija može imati za posljedicu da nije postignuta najniža cijena za Društvo. Naime, od izabralih ponuđača za navedene postupke pismeno je tražena ponuda za pojedinačne predmete nabavki (za njihovu veću količinu), dok je kao uporedna cijena korištena ona dostupna na internetu za jedan artikal;
- za nabavku poslovnih poklona putem direktnih sporazuma Društvo je navelo da se ne radi o istovrsnoj vrsti nabavke po jedinstvenom registru javnih nabavki, iako je svrha korištenja jednaka, te da se ne radi o dijeljenju postupaka. Međutim budući da se radi o istovrsnim nabavkama, sa istom svrhom, za koje je bilo moguće provesti jedan postupak, Društvo nije postupilo u skladu s članom 15. stav 7. Zakona o javnim nabavkama koji propisuje da ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog Zakonom.

Za preporuke koje se odnose na usklađivanje Računovodstvenih politika sa odredbama Međunarodnih računovodstvenih standarda i kapitalizaciju kamate u skladu s odredbama MRS-a 23 – Troškovi pozajmljivanja Društvo je navelo da je već poduzelo aktivnosti kako bi ih realizovalo, dok je za preporuku koja se odnosi na obavještenje Ureda za reviziju institucija u FBiH o imenovanju direktora Odjela za internu reviziju navedeno da će u narednom periodu poduzeti aktivnosti na njenoj realizaciji.

Reviziju „Hrvatske pošte“ d.o.o. Mostar obavio je revizorski tim u sastavu: Mirza Šrndić – vođa tima, i Aida Macić – članica tima.

Vođa tima

Mirza Šrndić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju preduzeća u većinskom
državnom vlasništvu**

Belma Mušinović, s. r.

V. PRILOZI

- 1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

HP d.o.o. Mostar
 Naziv pravne osobe
Mostar, TVRTKA MILOŠA BB
 Sjedište i adresa pravne osobe

4227270280004
 Identifikacijski broj za izravne poreze
227270280004
 Identifikacijski broj za neizravne poreze

Djelatnosti pružanja univerzalnih poštanskih usluga

Djelatnost
UniCredit Bank d.d. Mostar
 Naziv banke
3381002202006334
 Broj računa

53.10
 Šifra djelatnosti po KDBiH 2010
180
 Šifra općine

**IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
 (RAČUN DOBITI I GUBITKA)**

za razdoblje od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
RAČUN DOBITI I GUBITKA					
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	32.325.138	28.874.222
1.	Prihodi iz ugovora s povezanim stranama (203 do 205)		202		
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203		
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204		
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205		
2.	Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	30.025.589	26.908.592
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207	290.198	252.631
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208		
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	29.735.391	26.655.961
3.	Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na inozemnom tržištu (211 do 213)		210	2.299.549	1.965.630
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211	66.565	67.614
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212		
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213	2.232.984	1.898.016
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	737.690	1.040.986
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)		215	44.576	30.876
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216	44.576	30.876

1103861978

Kontrolni broj: 1103861978

str. 1 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.					
1.2.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217		
1.3.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacijskih rezervi		218		
1.4.	Neto dobici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219		
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220		
1.6.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		221		
1.7.	Neto dobici od otuđenja nematerijalne imovine		222		
1.8.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		223		
1.9.	Neto dobici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224		
1.10.	Neto dobici od otuđenja biološke imovine		225		
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226		
1.12.	Neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine		227		
1.13.	Neto dobici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228		
1.14.	Ostali neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229		
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230		
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231		
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232		
2.3.	Neto dobici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233		
2.4.	Neto dobici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234		
2.5.	Neto dobici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235		
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		236		
2.7.	Neto dobici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		237		
2.8.	Neto dobici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238		
2.9.	Neto dobici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239		
2.10.	Ostali neto dobici od finansijske imovine		240		
3.	Neto otpuštanja rezerviranja		241	124.277	171.009
4.	Neto dobici od trgovanja derivatima		242		
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243		
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244		
7.	Prihodi od dividendi		245		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		
9.	Financijski prihodi (248+249+250)		247	48.397	110.827
9.1.	Prihodi od kamata		248	48.397	109.252
9.2.	Neto pozitivne tečajne razlike		249		1.575
9.3.	Ostali financijski prihodi		250		
10.	Ostali prihodi i dobici		251	520.440	728.274
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	33.062.828	29.915.208
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	32.021.587	29.236.005
1.	Nabavna vrijednost prodate robe		254	124.344	93.271
2.	Promjene u zalihamama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u tijeku, neto (+) / (-)		255		
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	583.111	509.887
4.	Troškovi energije i goriva		257	1.064.566	1.094.711
5.	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja (259 do 261)		258	20.480.240	18.506.594
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	13.645.323	12.566.919
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	6.516.079	5.708.963
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	318.838	230.712
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	1.627.088	1.627.344
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	1.020.730	1.019.016
6.2.	Investicijske nekretnine		264		
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265	362.829	409.198
6.4.	Nematerijalna imovina		266	243.529	199.130
6.5.	Biološka imovina		267		
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovi ugovora s kupcima		268		
7.	Troškovi primljenih usluga		269	1.936.719	1.962.821
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	6.205.519	5.441.377
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	824.198	394.914
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272	4.556	4.379
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273	4.556	4.379
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274		
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacijskih rezervi		275		
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276		
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277		
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278		
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279		
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281		
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282		
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283		
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284		
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285		
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		286		
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287	44.749	9.325
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288	44.749	9.325
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289		
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290		
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291		
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292		
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		293		
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		294		
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295		
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296		
2.10	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297		
3.	Troškovi rezerviranja, neto		298	570.086	175.048
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299		
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300		
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301	15.746	2.500
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303		
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	113.101	56.000
9.1.	Rashodi od kamata		305	108.490	43.510
9.2.	Neto negativne tečajne razlike		306	902	
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307	3.709	12.490
10.	Ostali rashodi i gubici		308	75.960	147.662
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	32.845.785	29.630.919
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	217.043	284.289
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	0	0
I.	Porez na dobit (313+314)		312	8.002	17.101
1.	Tekući porez na dobit		313	0	0
2.	Odgodeni porez na dobit (315-316+317-318)		314	8.002	17.101
2.1.	Efekat smanjenja odgodene porezne imovine		315	8.002	17.101

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine		316		
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obveza		317		
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obveza		318		
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319	209.041	267.188
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	0	0
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321		
M.	Dobit (319+321)		322	209.041	267.188
N.	Gubitak (320-321)		323	0	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU					
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324		
1.	Stavke koje mogu biti reklassificirane u račun dobiti i gubitka (326+327+328+329-330)		325		
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326		
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		327		
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328		
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklassificirane u račun dobiti i gubitka		329		
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		330		
2.	Stavke koje neće biti reklassificirane u račun dobiti i gubitka (332+333+334+335+336+337-338)		331		
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332		
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333		
2.3.	Aktuarski dobici/(gubici) od planova definiranih primanja		334		
2.4.	Dobici ili gubici po osnovi preračunavanja finansijskih izvještaja inozemnog poslovanja		335		
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336		
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklassificirane u račun dobiti i gubitka		337		
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		338		
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	209.041	267.188
Zarada po dionici					
a)	Osnovna zarada po dionici		340		
b)	Razrijeđena zarada po dionici		341		
Dobit/(gubitak) koja pripada:					
a)	Vlasnicima matičnog društva		342		
b)	Vlasnicima manjinskih interesa		343		
Ukupni rezultat koji pripada:					
a)	Vlasnicima matičnog društva		344		
b)	Vlasnicima manjinskih interesa		345		

Mostar, 23.02.2024.

Mjesto i datum

KRALJEVIĆ (MARINKO) BLANKA

Certificirani računovođa

2056/5

Mate Rupčić

Direktor

HP d.o.o. Mostar

Naziv pravne osobe

Mostar, TVRTKA MILOŠA BB

Sjedište i adresa pravne osobe

4227270280004

Identifikacijski broj za izravne poreze

227270280004

Identifikacijski broj za neizravne poreze

Djelatnosti pružanja univerzalnih poštanskih usluga

Djelatnost

53.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

180

Šifra općine

3381002202006334

Broj računa

**IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU RAZDOBLJA
(BILANCA STANJA)**

na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
IMOVINA					
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	25.531.998	17.461.068
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	22.397.070	15.104.873
1.1.	Zemljište		003	1.876.367	1.876.367
1.2.	Građevinski objekti		004	8.388.887	8.654.059
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	1.096.633	1.077.202
1.4.	Transportna sredstva		006	1.336.147	994.840
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	18.599	18.599
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008	9.680.437	2.483.806
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009	628.569	807.152
2.1.	Zemljište		010		
2.2.	Građevinski objekti		011	185.538	207.284
2.3.	Postrojenja i oprema		012	443.031	599.868
2.4.	Nematerijalna imovina		013		
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014		
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	2.479.436	1.545.365
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016		
4.2.	Koncesije, patenti, licence i druga prava		017	221.662	269.184
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	2.257.774	336.309
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019		939.872

1080823478

Kontrolni broj: 1080823478

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020		
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021		
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022		
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023		
9.	Goodwill		024		
10.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025		
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026		
10.2.	Obveznice, dani krediti i ostali dužnički instrumenti		027		
11.	Financijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028		
11.1	Depoziti kod banaka		029		
11.2.	Dani krediti		030		
11.3.	Obveznice		031		
11.4.	Ostala financijska imovina po amortizovanom trošku		032		
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033		
13.	Ostala imovina i potraživanja		034	26.923	3.678
B.	Odgodena porezna imovina		035	27.951	35.954
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	10.796.395	12.714.571
1.	Zalihe (038 do 042)		037	771.452	718.630
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	299.192	227.704
1.2.	Proizvodnja u tijeku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039		
1.3.	Gotovi proizvodi		040		
1.4.	Roba		041	472.260	490.908
1.5.	Dani avansi		042		18
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043		
3.	Ugovorna imovina		044		
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	2.670.460	2.351.498
4.1.	Kupci - povezane strane		046		
4.2.	Kupci u zemlji		047	2.661.935	2.331.222
4.3.	Kupci u inozemstvu		048	8.525	20.276
5.	Ostala financijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049	12.157	8.318
5.1.	Depoziti kod banaka		050		
5.2.	Dani krediti		051		250
5.3.	Obveznice		052		
5.4.	Ostala financijska imovina po amortizovanom trošku		053	12.157	8.068
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054		
7.	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivativni finansijski instrumenti		056		
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	6.133.341	8.588.637
10.	Akontacije poreza na dobit		058	5.604	5.604
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059	1.203.381	1.041.884
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	36.356.344	30.211.593
E.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA		061	16.502.071	21.281.692
F.	UKUPNO IMOVINA I IZVANBILANČNA EVIDENCIJA (060+061)		062	52.858.415	51.493.285
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	26.335.069	26.335.069
1.1.	Dionički kapital		102		
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103		
1.3.	Udjeli članova društva s ograničenom odgovornošću		104	26.335.069	
1.4.	Državni kapital		105		9.807.180
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106		16.527.889
2.	Dionička premija		107		
3.	Rezerve (109+110)		108		
3.1.	Statutarne rezerve		109		
3.2.	Ostale rezerve		110		
4.	Revalorizacijske rezerve (112+113+114)		111		
4.1.	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112		
4.2.	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113		
4.3.	Ostale revalorizacijske rezerve		114		
5.	Dobit (116+117)		115	209.041	267.188
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih razdoblja		116		
5.2.	Dobit tekućeg razdoblja		117	209.041	267.188
6.	Gubitak (119+120)		118	3.785.057	4.052.245
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih razdoblja		119	3.785.057	4.052.245
6.2.	Gubitak tekućeg razdoblja		120		
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	22.759.053	22.550.012
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122		
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	22.759.053	22.550.012
	OBVEZE				
B.	Dugoročne obveze (125+130+131+132)		124	7.055.419	1.550.455
1.	Finansijske obveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125	6.124.307	1.181.672
1.1.	Obveze po uzetim kreditima		126	5.875.020	764.436

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obveze po osnovi najmova		127	249.287	417.236
1.3.	Obveze po izdanim dužničkim instrumentima		128		
1.4.	Ostale finansijske obveze po amortizovanom trošku		129		
2.	Odgodeni prihod		130	191.534	24.861
3.	Rezerviranja		131	739.578	343.922
4.	Ostale obveze, uključujući i razgraničenja		132		
C.	Odgodene porezne obveze		133		
D.	Kratkoročne obveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	6.541.872	6.111.126
1.	Finansijske obveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	3.095.658	3.449.895
1.1.	Obveze prema dobavljačima		136	1.893.211	2.444.255
1.2.	Ugovorne obveze		137	753	1.395
1.3.	Obveze po uzetim kreditima		138	763.324	472.833
1.4.	Obveze po osnovi najmova		139	332.623	379.300
1.5.	Obveze po izdanim dužničkim instrumentima		140		
1.6.	Ostale finansijske obveze po amortizovanom trošku		141	105.747	152.112
2.	Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		142		
3.	Derivativni finansijski instrumenti		143		
4.	Odgodeni prihod		144	66.143	10.309
5.	Rezerviranja		145	152.830	102.677
6.	Obveze za porez na dobit		146		
7.	Ostale obveze, uključujući i razgraničenja		147	3.227.241	2.548.245
E.	UKUPNO OBVEZE (124+133+134)		148	13.597.291	7.661.581
F.	UKUPNO KAPITAL I OBVEZE (123+148)		149	36.356.344	30.211.593
G.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA		150	16.502.071	21.281.692
H.	UKUPNO KAPITAL, OBVEZE I IZVANBILANČNA EVIDENCIJA (149+150)		151	52.858.415	51.493.285

Mostar, 23.02.2024.

Mjesto i datum

KRALJEVIĆ (MARINKO) BLANKA

Certificirani računovoda

2056/5

Broj licencije

Mate Rupčić

Direktor

M.P.

HP d.o.o. Mostar

Naziv pravne osobe

Mostar, TVRTKA MILOŠA BB

Sjedište i adresa pravne osobe

4227270280004

Identifikacijski broj za izravne poreze

227270280004

Identifikacijski broj za neizravne poreze

Djelatnosti pružanja univerzalnih poštanskih usluga

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3381002202006334

Broj računa

53.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

180

Šifra općine

**IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)**

(Indirektna metoda)

za razdoblje od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNICH AKTIVNOSTI					
1.1.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		(+) (-)	501	209.041	267.188
1.2.	Uskladjenja:					
1.2.1.	Amortizacija		(+)	502	1.627.088	1.627.344
1.2.2.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto		(+) (-)	503	-40.020	-26.497
1.2.3.	(Dobit)/gubitak od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+) (-)	504		
1.2.4.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nematerijalne imovine, neto		(+) (-)	505		
1.2.5.	(Dobit)/gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto		(+) (-)	506		
1.2.6.	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	507		
1.2.7.	Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina		(+)	508		
1.2.8.	Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine		(+)	509		
1.2.9.	Efekti promjene fer vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+) (-)	510		
1.2.10.	Efekti promjene fer vrijednosti biološke imovine, neto		(+) (-)	511		
1.2.11.	Efekti promjene vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(+) (-)	512		
1.2.12.	(Dobit)/gubitak od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+) (-)	513		

1780197626

Kontrolni broj: 1780197626

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.2.13.	(Otpuštanje)/Ispravak vrijednosti za gubitke od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+) (-)	514		
1.2.14.	(Otpuštanje)/Ispravak vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto		(+) (-)	515	44.749	9.325
1.2.15.	(Otpuštanje)/Ispravak vrijednosti za gubitke od ugovorne imovine, neto		(+) (-)	516		
1.2.16.	(Otpuštanje)/Ispravak vrijednosti za gubitke od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku, neto		(+) (-)	517		
1.2.17.	Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto		(+) (-)	518	15.746	2.500
1.2.18.	Otpisane obveze		(-)	519		
1.2.19.	(Otpuštanje)/dodatao priznata rezerviranja, neto		(+) (-)	520	445.809	4.039
1.2.20.	Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata		(+) (-)	521		
1.2.21.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		(+)	522		
1.2.22.	Prihod od dividendi priznat u računu dobiti i gubitka		(-)	523		
1.2.23.	Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u računu dobiti i gubitka		(-)	524		
1.2.24.	Finansijski rashodi priznati u računu dobiti i gubitka		(+)	525	902	1.575
1.3.	Promjene u obrtnom kapitalu					
1.3.1.	Smanjenje/(povećanje) zaliha		(+) (-)	526	-52.822	64.707
1.3.2.	Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca		(+) (-)	527	-339.437	-16.361
1.3.3.	Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja		(+) (-)	528	-180.578	-258.598
1.3.4.	Smanjenje/(povećanje) ugovorne imovine		(+) (-)	529		
1.3.5.	Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima		(+) (-)	530	-551.044	1.080.141
1.3.6.	Povećanje/(smanjenje) ostalih obveza		(+) (-)	531	876.736	462.578
1.3.7.	Povećanje/(smanjenje) ugovornih obveza		(+) (-)	532		
1.4.	Plaćeni porez na dobit		(-)	533		
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (501 do 533)		(+) (-)	534	2.056.170	3.217.941
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odljevi po osnovi kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	535	-8.226.337	-2.411.576
2.2.	Priljevi po osnovi prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	536		
2.3.	Odljevi po osnovi kupovine investicijskih nekretnina		(-)	537		
2.4.	Priljevi po osnovi prodaje investicijskih nekretnina		(+)	538		
2.5.	Odljevi po osnovi kupovine nematerijalne imovine		(-)	539	-1.177.600	-1.055.504
2.6.	Priljevi po osnovi prodaje nematerijalne imovine		(+)	540		
2.7.	Odljevi po osnovi kupovine biološke imovine		(-)	541		
2.8.	Priljevi po osnovi prodaje biološke imovine		(+)	542		
2.9.	Priljevi po osnovi prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	543		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	544		
2.11.	Priljevi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	545		
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(-)	546		
2.13.	Priljevi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(+)	547		
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	548		
2.15.	Priljevi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	549		
2.16.	Primljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	550		
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	551		
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	552		
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	553		
2.20.	Priljevi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	554		
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	555		
2.22.	Priljevi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	556		
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	557		
2.24.	Priljevi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	558		
2.25.	Primljene dividende		(+)	559		
2.26.	Priljevi po osnovi trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	560		
2.27.	Odljevi po osnovi trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(-)	561		
2.28.	Ostali priljevi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	562		
2.29.	Ostali odljevi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	563		
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (535 do 563)		(+)(-)	564	-9.403.937	-3.467.080
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Priljevi od emisije dionica/uplaćeni vlasnički kapital		(+)	565		
3.2.	Stjecanje vlastitih dionica		(-)	566		
3.3.	Priljevi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	567		
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	568		
3.5.	Priljevi od uzetih kredita		(+)	569	5.764.416	1.237.269
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	570	-361.657	
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	571	-80.703	-3.890
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	572	-401.798	-445.877
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	573	-27.787	-37.803
3.10.	Priljevi po osnovi izdanih dužničkih instrumenata		(+)	574		
3.11.	Odljevi po osnovi otplate izdanih dužničkih instrumenata		(-)	575		
3.12.	Ostali priljevi iz finansijskih aktivnosti		(+)	576		
3.13.	Ostali odljevi iz finansijskih aktivnosti		(-)	577		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (565 do 577)		(+)(-)	578	4.892.471	749.699
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+)(-)	579	-2.455.296	500.560
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA		(+)(-)	580	8.588.637	8.088.077
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+)(-)	581		
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (4+5+6)		(+)(-)	582	6.133.341	8.588.637

Mostar, 23.02.2024.

Mjesto i datum

KRALJEVIĆ (MARINKO) BLANKA

Certificirani računovođa

M.P.

Mate Rupčić

Direktor

2056/5

Broj licencije

HP d.o.o. Mostar
Naziv pravne osobe

Mostar, TVRTKA MILOŠA BB
Sjedište i adresa pravne osobe

4227270280004

Identifikacijski broj za izravne poreze

227270280004

Identifikacijski broj za neizravne poreze

Djelatnosti pružanja univerzalnih poštanskih usluga
Djelatnost

53.10

Šifra djelatnosti po KDBIH 2010

UniCredit Bank d.d. Mostar
Naziv banke

180

Šifra općine

3381002202006334
Broj računa

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Mostar
Mjesto

KRALJEVIĆ (MARINKO) BLANKA
Certificirani računovođa

Mate Rupčić
Direktor

23.02.2024.
Datum

2056/5
Broj licencije

036/445-060
Kontakt

18592926

Kontrolni broj: 18592926

str. 1 od 2

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za razdoblje koji završava na dan 31.12.2023. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Oznaka za AOP	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA						Akumulirana neraspore-dena dobit/ (nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+ 9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
		Dionički kapital	-	Dionička premija	Rezerve	Revalori-zacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalori-zacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednost kroz ostali ukupni rezultat				
		Vlasnički udjeli	Ostali vlasnički kapital				Ostale revaloriza-cjske rezerve				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 31.12.2021. godine	901	26.335.069				-4.052.245			22.282.824		
2. Efekti retroaktivne primjene promjene računovodstvenih politika	902										
3. Efekti retroaktivnog prepravljanja iznosa priznatih u skladu s MRS 8	903										
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2021., odnosno 01.01.2022. (901+902+903)	904	26.335.069				-4.052.245			22.282.824		
5. Dobit/(gubitak) za razdoblje	905					267.188			267.188		
6. Ostali ukupni rezultat za razdoblje	906										
7. Ukupni rezultat (905+906)	907					267.188			267.188		
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908										
9. Stjecanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909										
10. Objavljene dividende	910										
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	911										
12. Ostale promjene	912										
13. Stanje na dan 31.12.2022. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	26.335.069				-3.785.057			22.550.012		
14. Efekti retroaktivne primjene promjene računovodstvenih politika	914										
15. Efekti retroaktivnog prepravljanja iznosa priznatih u skladu s MRS 8	915										
16. Ponovo iskazano stanje na početku razdoblja 01.01.2023. godine (913+914+915)	916	26.335.069				-3.785.057			22.550.012		
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917					209.041			209.041		
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918										
19. Ukupni rezultat (917+918)	919					209.041			209.041		
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920										
21. Stjecanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921										
22. Objavljene dividende	922										
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	923										
24. Ostale promjene	924										
25. Stanje na kraju razdoblja na dan 31.12.2023. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	26.335.069				-3.576.016			22.759.053		

Datum: 31. svibnja 2024.
Broj: 10-1-4573/2024

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova Izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 2580) se daje u vezi s vašom finansijskom revizijom (**Hrvatska pošta d.o.o. Mostar**) za 2023. godinu, za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijsko izvješće daje istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Izjava se daje također sa svrhom potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima (**Hrvatska pošta d.o.o. Mostar**) u svim materijalno značajnim aspektima uskladene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informirali):

Finansijska izvješća

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvješća u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvješćivanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja.
- Svi događaji nakon datuma finansijskih izvješća i za koje Međunarodni standardi finansijskog izvješćivanja zahtijevaju prepravljanje ili objavljivanje bili su prepravljeni ili objavljeni.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obveza i obezvrijedivanja imovine.
- Poduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prijevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajevе koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijska izvješća.

- Nabavke roba, usluga i radova smo proveli u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, rukovodeći se načelima racionalnog trošenja javnih sredstava i osiguranja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem razdoblju), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijska izvješća.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentirane u finansijskim izvješćima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvješća;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **(Hrvatska pošta d.o.o. Mostar)** i koje je pokrenuo **(Hrvatska pošta d.o.o. Mostar)** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **(Hrvatska pošta d.o.o. Mostar)** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Dali smo vam sve značajne informacije vezane za finansijska izvješća koje zahtijevaju odredbe važećih zakonskih i drugih relevantnih propisa kojima je isto utvrđeno.
- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet subjektovih povezanih stranaka i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo vam sve informacije u vezi s prijevarom i sumnjom da ona postoji za koje imamo saznanja i koja može utjecati na instituciju, a uključuje:
 - Rukovodstvo
 - Zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli
 - Ostale, u situacijama gdje prijevara može imati materijalno značajan efekt na finansijska izvješća.

